

Niina Salonen

Keskiössä vapaaehtoiset – kuinka kehittää vapaaehtoistoimintaa ratsastuskilpailujen järjestämisessä?

Opinnäytetyö

Liikunnanohjaaja AMK

Liikunnan ammattikorkeakoulututkinto

2023

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tutkintonimike	Liikunnanohjaaja (AMK)
Tekijä/Tekijät	Niina Salonen
Työn nimi	Keskiössä vapaaehtoiset – kuinka kehittää vapaaehtoistoimintaa ratsastuskilpailujen järjestämisessä?
Toimeksiantaja	Vuohimäen Ratsastuskoulu Oy
Vuosi	2023
Sivut	50 sivua, liitteitä 11 sivua
Työn ohjaaja(t)	Anna-Kaisa Hokkanen

TIIVISTELMÄ

Tässä opinnäytetyössä selvitettiin vapaaehtoisten kokemuksia ratsastuskilpailujen järjestämisestä ja etsittiin keinoja kyseisen toiminnan kehittämiseksi. Kyseessä on laadullinen tutkimus, jonka aineisto kerättiin osallistuvaa havainnointimenetelmää sekä haastatteluja apuna käyttäen. Opinnäytetyön tavoitteena on löytää keinoja vapaaehtoistoiminnan kehittämiseen ratsastuskilpailujen järjestämisessä. Tarkoituksena on helpottaa kilpailunjärjestäjien työtä vapaaehtoisten motivoimiseksi ja toimintaan sitouttamiseksi sekä tätä kautta parantaa vapaaehtoisten kokemusta vapaaehtoistoimintaan osallistumisesta.

Aineisto kerättiin havainnoimalla vapaaehtoistoiminnan järjestelyjä kuusissa ratsastuskilpailuissa. Opinnäytetyöntekijä toimi vapaaehtoisena kyseisissä kilpailuissa. Havaintojen tueksi haastateltiin kahta kokenutta vapaaehtoista eri organisaatioista. Kerätty aineisto analysoitiin aineistolähtöisen sisällönanalyysin mukaisesti, ja liitettiin opinnäytetyössä aiemmin esitettyyn teoriaan tulintoja sekä johtopäätöksiä tehtäessä.

Opinnäytetyössä esiin nousivat kolme pääkohtaa: vuorovaikutus, osaamisen vahvistaminen ja ruokailun takaaminen. Panostamalla vapaaehtoisten tyytyväisyyteen, eli kehittämällä edellä mainittuja kolmea asiaa, pystytään vaikuttamaan positiivisesti vapaaehtoisen kokemukseen kilpailunjärjestämisestä sekä mielipiteeseen järjestävästä organisaatiosta. Vapaaehtoiset tavoittelevat toiminnallaan hyödyllisyyden kokemusta, johon kilpailunjärjestäjän on pyrittävä vastaamaan.

Aineiston analyysin perusteella löytyi kaksi keskeisintä syytä sille, miksi vapaaehtoinen ei halua palata enää tiettyyn organisaatioon vapaaehtoiseksi. Tällaisissa tilanteissa toiminta kyseisessä organisaatiossa on ollut huonosti johdettua tai organisaation edustaja(t) on käyttäytynyt asiattomasti vapaaehtoisia kohtaan. Jotta vapaaehtoiset olisivat motivoituneita ja sitoutuneita toimintaan, täytyy heidän olla tyytyväisiä tehtävissään. Kilpailunjärjestäjä voi vaikuttaa vapaaehtoisten kokemaan tyytyväisyyteen panostamalla ruokailujärjestelyihin sekä vahvistamalla organisaation jäsenten osaamista. Merkittävin vaikutus on henkilökemioilla, vuorovaikutuksella ja yhteenkuuluvuuden tunteella. Vapaaehtoinen haluaa, että toiminta kilpailujärjestelyissä on kivaa.

Asiasanat: vapaaehtoinen, vapaaehtoistoiminta, ratsastus, ratsastuskilpailut

Degree title	Bachelor of Sports Studies
Author (authors)	Niina Salonen
Thesis title	Focus on the Volunteers – How to Develop Voluntary Work in the Organization of Equestrian Competitions?
Commissioned by	Vuohimäki Riding School
Time	2023
Pages	50 pages, 11 pages of appendices
Supervisor	Anna-Kaisa Hokkanen

ABSTRACT

This thesis investigated volunteers' experiences of organizing equestrian competitions and sought ways to develop these activities. This is a qualitative study, the data of which was collected using a participatory observation method and interviews. The objective of the thesis was to find ways to develop volunteer activities in organizing equestrian competitions. The aim is to facilitate the work of competition organizers to motivate and commit volunteers to the activities and thereby improve the volunteers' experience of participating in volunteer activities.

The data was collected by observing volunteer arrangements in six equestrian competitions. The thesis worker volunteered in these competitions. To support the findings, two experienced volunteers from different organizations were interviewed. The collected material was analyzed in accordance with the data-driven content analysis and connected to the theory presented earlier in the thesis when making interpretations and conclusions.

Three main points emerged in the thesis: interaction, strengthening competence and guaranteeing meals. By investing in the satisfaction of volunteers, i.e. by developing the three things mentioned above, it is possible to have a positive impact on the volunteer's experience of organizing the competition and their opinion of the organizing organization. Through their activities, volunteers aim for an experience of usefulness, which the competition organizer must strive to respond to.

Based on the analysis of the data, two main reasons were found for why a volunteer no longer wants to return to a certain organization as a volunteer. In such situations, the activities of the organization in question have been poorly managed or the representative(s) of the organization have behaved inappropriately towards volunteers. For volunteers to be motivated and committed to the activities, they must be satisfied with their tasks. The competition organizer can influence the satisfaction experienced by volunteers by investing in catering arrangements and strengthening the competence of the members of the organization. The most significant impact is on personal chemistry, interaction, and a sense of belonging. The volunteer wants the competition arrangements to be fun.

Keywords: volunteer, volunteering, riding, equestrian competition

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	OPINNÄYTETYÖN TOIMEKSIANTAJA	7
3	VAPAAEHTOISTOIMINTA URHEILUTAPAHTUMISSA.....	7
3.1	Vapaaehtoisuus ratsastuskilpailuissa	10
3.2	Vapaaehtoisten rekrytointi ja perehdyttäminen	12
3.3	Vapaaehtoistyöntekijöiden motiivit.....	13
3.4	Vapaaehtoisten johtaminen	14
3.5	Vapaaehtoisten sitouttaminen	15
4	OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITE	16
5	TUTKIMUSMENETELMÄT	17
5.1	Aineiston keruumenetelmät	17
5.2	Aineiston analysointi ja tulkinta	19
6	OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS.....	20
6.1	Havainnoinnin ja haastattelujen toteutus	21
6.2	Aineiston analyysin toteutus	23
7	TULOKSET.....	24
7.1	Ruokailun takaaminen	24
7.2	Osaamisen vahvistaminen.....	25
7.3	Vuorovaikutus.....	27
7.4	Tulosten yhteenveto	28
8	EETTISYYS JA LUOTETTAVUUS	29
9	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	32
9.1	Prosessin pohdinta	33
9.2	Tulosten pohdinta	34
	LÄHTEET.....	36
	LIITTEET	

Liite 2. Haastattelukysymykset

Liite 3. Aineistolähtöisen sisällönanalyysin eteneminen

Liite 4. Tutkimustiedote kilpailunjärjestäjälle

Liite 5. Tutkimustiedote haastateltavalle

Liite 6. Tietosuojailmoitus

Liite 7. Suostumuslomake

1 JOHDANTO

Yksiäkään ratsastuskilpailuja ei pystyttäisi järjestämään ilman vapaaehtoisten panosta. Kilpailuja järjestävillä seuroilla ei ole mahdollisuutta palkata lähemmäs sataa tai edes kymmeniä työntekijöitä kilpailujen ajaksi – siksi vapaaehtoisten merkitys lajin kilpailutoiminnalle on korvaamaton. Kilpailuja ei yksinkertaisesti ole ilman vapaaehtoisia. (Siltamäki 2012, 43.) Vapaaehtoisten rekrytoimisesta on tullut kilpailuja ja tapahtumia järjestäville seuroille sekä muille organisaatioille vuosi vuodelta suurempi haaste (Vahranen 2010), eikä vapaaehtoisia meinaa löytyä tarpeeksi (Rintamaa 2023; Vaatimukset kasvavat, vapaaehtoisväki vähenee 2004). Korpikylän Ratsastajat (2022) kirjoittaa instagram-päivityksessään, etteivät he pysty talkooväen puutteen takia järjestämään niin paljon kilpailuja kuin haluaisivat. Kysyntää kilpailuille olisi, mutta porukkaa ei ole tarpeeksi. Kilpailuja järjestää pieni aktiivinen ydinporukka, joka väsyä multitaskaamisen takia (Korpikylän Ratsastajat 2022). Pula vapaaehtoisista on vaivannut muitakin kilpailunjärjestäjiä jo useampien kausien ajan (Rintamaa 2023).

Kyseisen sosiaalisen median päivityksen innoittamana syntyi tämä opinnäytetyö. Opinnäytetyössä tarkastellaan ratsastuskilpailujen järjestämiseen liittyvästä vapaaehtoistoiminnasta esiin nousseita haasteita ja etsitään ratkaisuja näihin ongelmiin. Samalla etsitään keinoja, joilla toimintaa kilpailuissa olisi mahdollista kehittää vapaaehtoisille mielekkäämmäksi. Vapaaehtoistoiminnan tarkastelu rajautuu suosituimpiin ratsastuksen lajeihin, eli koulu- ja esteratsastukseen, mutta tulokset ovat yleistettävissä sekä muihin ratsastuksen lajeihin että osittain muihinkin eri urheilulajeihin, joissa tarvitaan vapaaehtoisten panosta toiminnan mahdollistamiseksi. Opinnäytetyössä tarkastellaan vapaaehtoistoimintaa seura-, alue- ja kansallisella tasolla, sillä kyseisten tasojen kilpailuja Suomessa on eniten. Mahdolliset kansainväliset kilpailut ja Helsinki International Horse Show rajautuivat aiheen ulkopuolelle niiden harvinaisuuden vuoksi. Aihetta ei ole haluttu rajata yhteen tiettyyn tasoon, jotta tulokset säilyisivät mahdollisimman yleistämiskelpoisina. On oleellista, että opinnäytetyön tulokset hyödyttävät eri tasoisten kilpailujen järjestäjiä, sillä tämä kilpailutasojen porrasteisuus on mukana mahdollistamassa ratsukoiden harjoittelun ja kehittymisen kohti maamme kärkeä.

2 OPINNÄYTETYÖN TOIMEKSIANTAJA

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Savonlinnassa sijaitseva Vuohimäen Ratsastuskoulu Oy. Yrityksen toimitusjohtaja ja tallivastaava Merja Rautiainen toimii yhteyshenkilönä. Vuohimäen ratsastuskeskus tarjoaa ratsastuskoulutunteja kaiken tasoisille ratsastajille, hevosten ratsutuspalveluita, täysihoitopaikkoja hevosille sekä kesäisin ratsastusleirejä. Tallissa on karsinapaikat 31 hevoselle.

Vuohimäen ratsastuskoulu on Suomen Ratsastajainliiton hyväksymä ja valvoma laatutalli. Ratsastuskeskuksen yhteydessä toimii ratsastusseura Savonlinnan Ratsastajat ry, joka on Opera Games -kilpailuiden järjestäjäorganisaatio. Seura ja ratsastuskeskus järjestävät vuosittain yhdessä myös muutamia seura- ja aluetason kilpailuja.

Savonlinna Opera Games -esteratsastuskilpailut on järjestetty joka kesä vuodesta 1993 lähtien (Savonlinna Operagames s.a.). Kilpailut käydään alue- ja kansallisella tasolla kolmena päivänä (Savonlinna XXXI Operagames s.a.) aina heinäkuussa oopperajuhlien aikaan, eikä edes korona kyennyt pysäyttämään perinnettä. Kilpailu kuuluu suurimpien Suomessa järjestettävien kansallisten kilpailuiden joukkoon. Ratsastuskoulun oppilaat edustavat Savonlinnan Ratsastajia ja toimivat vapaaehtoisina seuran järjestämissä kilpailuissa. Opera Games -kilpailu on seuralta sekä koko ratsastuskeskukselta valtava ponnistus, ja järjestämisessä ovatkin mukana ratsastuskouluoppilaiden lisäksi monen juniorin vanhemmat.

Toimeksiantaja on paikallinen yritys, jonka kanssa olemme tehneet yhteistyötä jo aikaisemmin opintojeni aikana, ja he ottivatkin ideani opinnäytetyön aiheesta ilolla vastaan. Heidän toiveenaan on löytää keinoja vapaaehtoisten motivoimiseen, jotta nämä osallistuisivat toimintaan ja kilpailunjärjestämiseen aktiivisemmin.

3 VAPAAEHTOISTOIMINTA URHEILUTAPAHTUMISSA

Tässä opinnäytetyössä pyritään käyttämään termiä “vapaaehtoistoiminta” välttäen sanaa “vapaaehtoistyö”. Työ on sitä, mitä tehdään työksi; toiminta sitä,

mitä tehdään muulla ajalla vapaaehtoisesti (Eskola & Kurki 2001, 126). Puhuttaessa työstä puhutaan työntekijöistä, eivätkä kilpailuja järjestävät vapaaehtoiset ole töissä kilpailuja järjestävissä organisaatioissa, he eivät saa työstään rahallista korvausta. ”Vapaaehtoinen ei ole vapaaehtoisalueellaan työssä vaan toimijana” (Eskola & Kurki 2001, 126). Laimio ja Välimäki (2011, 9) määrittelevät vapaaehtoistoiminnan yksittäisten ihmisten ja yhteisöjen hyväksi tehtäväksi toiminnaksi, josta ”ei saa rahallista korvausta, joka tehdään ilman pakkoa ja jota ei pidetä velvollisuutena perhettä tai sukua kohtaan”. Vapaaehtoinen on henkilö, joka tarjoutuu tekemään jotakin, yleensä auttamiseen liittyvää, omasta halustaan ilman, että hänelle maksetaan tai häntä on pakotettu mukaan toimintaan (Volunteer 2023; Volunteering 2023).

Vapaaehtoisuus on toimimista hyvän asian puolesta, eikä siitä makseta tekijälleen palkkaa (Volunteerism 2023). Vapaaehtoisuus on yksilön toimintaa merkitykselliseksi kokemansa asian puolesta, se on palkatonta ja perustuu yksilön vapaaseen tahtoon ja päätökseen osallistua kyseiseen toimintaan (Eskola & Kurki 2001, 16; Kansalaisareena ry s.a.). Voidaankin todeta, että vapaaehtoisuus on toimimista tärkeäksi koetun asian puolesta ja se hyödyttää sekä tekijäänsä että vapaaehtoistoiminnan kohdetta (Kansalaisareena ry s.a.). Hyvin vähäisiltäkin näyttävät ”tukitoimet” voivat olla tärkeää vapaaehtoistyötä kohteen toiminnan kannalta (Eskola & Kurki 2001, 10). Yksilö tekee oman päätöksensä vapaaehtoistoimintaan osallistumisesta, mutta itse toiminta on jonkin tahon organisoimaa. Ilman organisointia kyseessä olisi tavanomainen auttaminen. (Eskola & Kurki 2001, 16.)

Vapaaehtoistoiminnaksi voidaan laskea kaikki toiminta ja tehdyt tehtävät, joista maksetaan maksimissaan kulukorvaus tekijälle. Vapaaehtoisuus voi käsittää lyhyitä, yksittäisiä osallistumisia tai olla pitkäjänteistä sitoutumista ja toiminnan kehittämistä. (Suomen Palloliitto ry s.a., 8.) Vapaaehtoistoiminnassa mukana olevien ihmisten ikähaitari vaihtelee suuresti: mukana on nuoria ja kenties opiskelijoita hankkimassa kokemusta, eri ikäisiä aikuisia omien sekä lastensa harrastusten kautta, heidän lisäksi mukana on eläkeläisiä, jotka hakeutuvat tapahtumiin sosiaalisen kanssakäymisen takia (Huoman 2023). Kaikille ikäryhmille on yhteistä, että osallistumisella haetaan yhteisöllisyyden kokemusta, halutaan kokea antamisen ja auttamisen tunteita sekä toiminnallisuutta (Suomen Palloliitto ry s.a., 13).

Vapaaehtoisuudella on Suomessa pitkät perinteet, kun ihmiset ovat auttaneet toisiaan ja hoitaneet kyllensä yhteisiä asioita (Harju 2004). Nykypäivänä vapaaehtoistoiminta ei korvaa koulutettujen ammattilaisten työtä (Kansalaisareena ry s.a.), mutta on silti välttämätöntä esimerkiksi vapaapalokuntien ja järjestöjen toiminnan mahdollistamiseksi (Harju 2004). Suomalaisessa yhteiskunnassa ei pystyttäisi järjestämään kaikkia nykyisiä palveluita ilman vapaaehtoisten panosta (Harju 2004). Monien urheiluseurojen toiminta perustuu kokonaan vapaaehtoisuuteen, eikä toiminta olisi mahdollista ilman vapaaehtoisten panosta (Suomen Palloliitto ry s.a., 6). Itanin ja Tienarin (2020, 30) sanoin: ”Vapaaehtoinen sektori on Suomessa liikunnan ja urheilun selkäranka.” Ilman vapaaehtoisuuden käytäntöä toiminnassa mukana olevien ihmisten, niin vapaaehtoisten kuin vapaaehtoisten panoksesta nauttivien, elämä olisi köyhempää ja karumpaa (Harju 2004).

Yleisesti urheilun saralla toiminta seuroissa on ammattimaistunut ja tulee ammattimaistumaan edelleen, tämä kehitys ulottuu myös seura- ja vapaaehtoistoimintaan. Palkattu väki tulee silti tulevaisuudessakin tarvitsemaan rinnalleen vapaaehtoistoimijoita ja heidän erityisosaamistaan. (Aarresola ym. 2022, 4–6.) Kolmannen sektorin toimijoiden inhimilliset resurssit koostuvat aina jossain suhteessa omista jäsenistä sekä vapaaehtoistoimijoista. Parhaassa tapauksessa vapaaehtoiset voivat toimia todella ammattimaisesti ja heidän työnsä lähennellä professionaalista toimintaa. (Aarresola ym. 2022, 30–33.)

Lajiliitoilla ja seuroilla on Suomessa edelleen käytössään laajat vapaaehtoisten verkostot, ja Suomi onkin kansainvälisessä vertailussa liikunnan ja urheilun vapaaehtoistoiminnan kärkimaita (Itani & Tienari 2020, 64–65). Urheiluseurojen henkilöresurssien yhtenä merkittävänä osatekijänä on vapaaehtoisten riittävä määrä ja jatkuvuus. Erityisesti tärkeät (toiminnan kannalta merkittävät) vapaaehtoiset ovat seuroissa arvostetussa asemassa ja heidän pysyvyytensä koetaan merkittäväksi. Toiminnan jatkuvuus olisi pystyttävä turvaamaan uusien rekrytointien ja tiedon, erityisesti hiljaisen tiedon, siirtämisen avulla. Vapaaehtoisten kehittäminen ja tukeminen koetaankin urheiluseuroissa tärkeäksi. (Aarresola ym. 2022, 34.) Vaarana kuitenkin on, että nämä voimavarat – vapaaehtoiset ja heidän työpanoksensa – ehtyvät pikkuhiljaa (Itani & Tienari 2020, 65).

3.1 Vapaaehtoisuus ratsastuskilpailuissa

Suomen Ratsastajainliitto ry (2023, 5) määrittelee ratsastuskilpailut kilpailukonaisuuksiksi, joihin voi sisältyä useita eri ratsastuksen lajeja ja eri luokkia. Suomen Ratsastajainliitosta käytetään yleisesti lyhennettä SRL. Kilpailujärjestäjä määritellään seuraavasti: ”Kilpailun järjestävä SRL:n jäsenseura, muu SRL:n jäsen tai yhdistys, henkilö tai yhteisö, jonka kanssa SRL on tehnyt kilpailujärjestäjäsopimuksen” (Suomen Ratsastajainliitto 2023, 5). SRL:n alaisia kilpailuja järjestetään seura-, alue- ja kansallisella tasolla (mts. 9).

Urheilukilpailuiden vapaaehtoistoiminnasta puhuttaessa tarkoitetaan erityisesti pätkävapaaehtoisuutta, joka keskittyy juuri kyseisen tapahtuman tai kilpailun ajankohtaan (Okada ym. 2022). Kuten todettua, suomalainen liikuntakulttuuri nojaa pitkälti vapaaehtoistyöhön, ja sama vapaaehtoistyöntekijöiden tarve koskee liikunta- ja urheilutapahtumien järjestämistä. Suurimmissa urheilutapahtumissa työskentelee tuhansia vapaaehtoisia, eikä erilaisten kilpailuiden, niin pienten kuin isojenkaan, järjestäminen olisi mahdollista ilman vapaaehtoisten työpanosta. (Pöyhiä 2004.)

Ratsastuskilpailuiden järjestämiseen liittyvä vapaaehtoisuus on hyvin monimuotoista, eikä organisaatioissa vähätellä pienenkään työpanoksen merkitystä. Vapaaehtoinen saattaa olla paikalla vain muutaman tunnin, tai koko kilpailuviikonlopun aamusta iltaan. Toiset sitoutuvat vapaaehtoistoimintaan kuu-kausiksi, pisimmillään vuosiksi. (Nieminen 2010; Porvoon Mustang ry s.a.; Rautalammin Ratsupalvelut Oy s.a.) Suomessa järjestettävien kilpailuiden kesto vaihtelee yhdestä viiteen päivään ja päivien sisällä muutamasta tunnista lähes 15 tunnin mittaisiin puristuksiin (Kalenteri s.a.).

Vapaaehtoisuus ratsastuskilpailuissa käsittää monia eri tehtäviä. Vastuullisimpiin tehtäviin lukeutuvat esimerkiksi kilpailuiden johtajan titteli sekä turvallisuusvastaavan pesti. Kaikissa kilpailuissa on oltava kilpailukanslia tuloksia ja kilpailijoiden asiointia varten. Kanslian ja tulospalvelun tehtävät ovat osittain päällekkäisiä ja pienemmissä kilpailuissa sama henkilö pystyykin hoitamaan useampaa tehtävää yhtä aikaa. Tarvittavia henkilöitä ovat kansliavastaava,

Equipe-/Kipa-vastaava, tiedottaja, kuuluttaja, pisteidenlaskija, sihteeri(t), ajanottaja, lähetti, palkintosihteeri ja musiikista vastaava. Monet kilpailunjärjestäjät hankkivat lisätuloja kahviomyynnillä, jonka tuotteiden valmistus ja myynti toteutuvat vapaaehtoisvoimin. Kahvion lisäksi isommissa kilpailuissa on monesti mahdollisuus ruokailuun päivän aikana. Kilpailuissa, joissa tarjotaan hevosille majoitusmahdollisuus, on oltava tallimestari/karsinavastaava, ja kilpailun koon mukaan sopiva määrä pysäköinnin- ja liikenteenohjaajia. (Nieminen 2010; Porvoon Mustang ry s.a.; Rautalammin Ratsupalvelut Oy s.a.) Mitä isommat kilpailut, sitä enemmän vapaaehtoisia toimijoita kilpailuihin tarvitaan.

Kenties näkyvin vapaaehtoisrooli on estekilpailuissa kilpailukentällä olevalla ratahenkilökunnalla, joka huolehtii radan muutoksista, esteiden korjaamisesta ja kilpailukentän siisteydestä. Osa ratahenkilökunnasta toimii liputtajina, minkä avulla ratsukoille saadaan mitattua suoritusajat. Kilpailukentälle tarvitaan vielä mahdollisesti portin-/ovenavaaja. Ratsukoiden verryttelyalueella on verryttelyvalvoja, joka huolehtii verryttelyn turvallisuudesta ja alueen siisteydestä. Kaikkien käytössä olevien ratsastuskenttien pohjia huolletaan kilpailupäivän aikana, ja kyseiseen tehtävään vaaditaankin ajotaitoisia kuskeja kastelu- ja lauslaitteille. Edellä mainittujen lisäksi tarvitaan muutamia vapaaehtoisia huolehtimaan koko kilpailualueen siisteydestä – sekä ihmisten että hevosten aiheuttamista sotkuista. Vapaaehtoisten ohella kilpailuissa on monesti paikalla hevosten kengittäjä, eläinlääkäri sekä ambulanssi. (Kilpailujärjestäjän opas s.a.; Nieminen 2010; Porvoon Mustang ry s.a.; Rautalammin Ratsupalvelut Oy s.a.)

Isommissa kilpailuissa tapahtumalle on todennäköisesti nimetty toimihenkilövastaava tai -vastaavia, jotka huolehtivat vapaaehtoisten hankkimisesta ja perehdyttämisestä (Kilpailujärjestäjän opas s.a., 12). Selkeän rakenteen omaavissa järjestäjäorganisaatioissa on jokaiseen tehtävään nimetyt henkilöt ja täten vastuualueet ovat kaikkien tiedossa. Henkilövaje voi aiheuttaa ongelmia niin isoissa kuin pienissäkin kilpailuissa, jos sama ihminen joutuu hoitamaan ja olemaan vastuussa useasta eri tehtävästä. Järjestäjäorganisaation, seuraaktiivien ja vapaaehtoisten lisäksi kilpailuihin tarvitaan toimihenkilöitä, jotka ovat

kouluttautuneet tehtäväänsä Suomen Ratsastajainliiton (SRL) alaisissa koulu-
tuksissa (Kilpailujärjestäjän opas s.a., 1). Tällaisia tehtäviä ovat esimerkiksi
tuomari, steward¹ ja ratamestari.

3.2 Vapaaehtoisten rekrytointi ja perehdyttäminen

Kilpailujärjestäjän oppaan viimeisellä sivulla annetaan vinkkejä vapaaehtois-
ten rekrytointiin. Opas korostaa kilpailujärjestäjän huolenpitoa vapaaehtoi-
sista, sillä heidän hankkimisensa on nykypäivänä vaikeaa. Ihmisten arki on kii-
reistä, eivätkä monetkaan tahdo tehdä työtä, josta ei makseta palkkaa. On tär-
keää, että ihmiset, jotka saadaan houkuteltua vapaaehtoistyöhön, saavat
työstä positiivisen kokemuksen. Tärkein neuvo järjestäjille on huolehtia vapaa-
ehtoisista ja kiittää heitä tehdystä työstä, mieluiten kasvokkain ja henkilökoh-
taisesti. (Kilpailujärjestäjän opas s.a., 12.) Myös Sääski (2019) painottaa va-
paaehtoisten tyytyväisyyteen panostamista, jotta vapaaehtoisia saadaan rek-
rytoitua tuleviinkin tapahtumiin.

Kilpailujärjestäjiä kehoitetaan valitsemaan kilpailuille yksi tai useampia toimi-
henkilövastaavia, joiden tehtävänä on rekrytoida vapaaehtoiset ja perehdyttää
heidät tehtäviinsä. Rekrytoinnissa kehoitetaan miettimään, mitä hyötyä ihmi-
nen saa, kun hän tulee vapaaehtoiseksi kilpailuihin, ja miten vapaaehtoisia tul-
laan kiittämään työpanoksestaan. Ruokailuista ja välipaloista huolehtimista ei
voi liiaksi korostaa, sillä vapaaehtoiset tekevät töitä ruokapalkalla. Vapaaeh-
toisten perehdyttäminen on keskeistä, jotta he tietävät, mitä tehdä, ja jotta
heille ei jää epäselväksi, kuinka tärkeä heidän työpanoksensa on. Vapaaehtoi-
sille annettavat paidat ja/tai lippikset lisäävät yhteenkuuluvuuden tunnetta, ja
niistä jää vapaaehtoiselle konkreettinen muisto käteen. (Kilpailujärjestäjän
opas s.a., 12.)

Onnistuakseen kilpailut vaativat vapaaehtoisten panosta, näin todetaan
useissa lähteissä (Kilpailujärjestäjän opas s.a.; Nieminen 2010; Porvoon Mus-
tang ry s.a.; Pöyhiä 2004; Rautalammin Ratsupalvelut Oy s.a.; Suomen Pallo-

¹ Stewardi on toimihenkilö, jonka tehtävä on varmistaa hevosten hyvinvointi, asiallinen kohtelu
ja sääntöjenmukainen toiminta sekä varustus kilpailu- ja tallialueella (Partanen 2016; Parta-
nen 2023).

liitto ry s.a.). Vapaaehtoiset on silti koulutettava tehtäviinsä, sillä osaamattomat toimihenkilöt voivat pahimmillaan aiheuttaa kaaosta ja sekaannusta kilpailuissa (Siltamäki 2012, 43). Vapaaehtoisten perehdyttämiseen ja työtehtäviinsä kouluttamiseen käytetty aika maksaa itsensä takaisin tapahtumassa. Toimihenkilöinfojen ja -koulutusten ohella uudet vapaaehtoiset oppivat toimintamalleja ja hyväksi todettuja käytänteitä kokeneemmilta vapaaehtoisilta. Koska vapaaehtoisten apu kilpailunjärjestämisessä on korvaamatonta, on kilpailunjärjestäjän pidettävä heistä hyvää huolta – heidän on tunnettava itsensä tärkeiksi (Siltamäki 2012, 43).

3.3 Vapaaehtoistyöntekijöiden motiivit

Vapaaehtoistoiminnalla ja ”kevyellä harrastamisella” voidaan nähdä samoja motiiveja, kun pääosassa ei ole kilpaileminen, vaan halu tuntea yhteisöllisyyttä ja elämyksellisyyttä (Aarresola ym. 2022, 27–28). Urheilu tarjoaa kaikille osallisille tunteiden vuoristorataa riemun ja pettymysten muodossa, ja tästä tunteiden kirjosta nauttivat myös vapaaehtoiset. Sekä vapaaehtoisilla että ammattilaisilla on vahvoja henkilökohtaisia tunnesiteitä lajiin, joiden ansiosta motivaatio toimintaan osallistumiseksi on korkealla. Tunnesiteet voivat olla peräisin esimerkiksi omista arvoista, vanhoista henkilösuhteista tai omista ja lasten harrastuksista. (Itani & Tienari 2020, 60.) Vapaaehtoistoiminnan keskeisiksi motiiveiksi nähdään edellä mainitun lisäksi oma oppiminen sekä avuksi ja hyödyksi olemisen kokemus. Vapaaehtoistoiminta on osallistumista ja yhteistyötä toisten kanssa, jonka perimmäisenä innostajana on ihmisen sitoutuminen toimintaan ja halu auttaa muita. Kyse on ihmisten välisestä kohtaamisesta, jolla pyritään laadulliseen muutokseen, eli parempaan palveluun/tuotteeseen/arkeen. (Eskola & Kurki 2001.)

Aarno-Kaisti ja Virolainen (2013) selvittävät tutkimuksessaan vapaaehtoistyöntekijöiden tärkeimpiä motiiveja vuoden 2012 yleisurheilun EM-kisoissa. Vapaaehtoiseksi lähtemisen tärkeimmiksi motiiveiksi nousivat tapahtumaan osallistumisen ainutkertaisuus, tapahtumassa koettu hauskuus ja jännittävyys sekä aito kiinnostus tapahtuman onnistumisesta. Sen sijaan työskentely seuran velvoittamana, ylimääräisten pisteiden kerääminen koulua/työnantajaa varten tai vapaa-ajan käyttäminen vapaaehtoistyöhön muun tekemisen puut-

teessa painottuivat vähiten motivoivina tekijöinä. Nuorten vapaaehtoisten motivoivina tapahtumaan tai kilpailuun osallistumiseksi korostui käytännön kokemuksen hankkiminen työuran edistämisen näkökulmasta. (Aarno-Kaisti & Virolainen 2013.) Mikkola (2011) kirjoittaa tapahtumaan osallistuvan vapaaehtoisen pääsevän nauttimaan kilpailujen kansallisesta tai kansainvälisestä tunnelmasta, urheilusta miltei kosketusetäisyydeltä sekä järjestävän organisaation yhteisöllisyydestä.

3.4 Vapaaehtoisten johtaminen

Yleisesti ottaen urheilutapahtumissa tai -kilpailuissa vapaaehtoisten johtamisesta vastaa ennalta sovittu henkilö, isommissa tapahtumissa jokaiselle työtehtävälle voi olla nimetty oma vapaaehtoisvastaava (Sääski 2019). Vapaaehtoisten johtamisen tukena on jokin malli tai suunnitelma, jonka avulla varmistetaan vapaaehtoisten riittävyys ja organisointi, jotta vapaaehtoiset ovat oikeassa paikassa oikeaan aikaan (Sääski 2019). Samoja elementtejä, toimihenkilö-/vapaaehtoisvastaavan nimeämistä sekä toiminnan organisointia korostetaan myös Ratsastajainliiton oppaassa kilpailunjärjestäjille.

Sääski (2019) toteaa, ettei vapaaehtoisia voida johtaa samalla tavalla kuin palkattuja työntekijöitä, sillä heille ei makseta palkkaa. Vapaaehtoiset ovat paikalla omasta tahdostaan, eikä heitä voida periaatteessa velvoittaa mihinkään. Vapaaehtoisten johtaminen ja motivointi perustuvat vapaaehtoisten innostamiseen, yhteisten tavoitteiden luomiseen ja työn koordinointiin. Lisäksi on tärkeää huomioida ja osallistaa vapaaehtoisia sekä kiittää ja palkita heitä. (Sääski 2019.) Kilpailun- tai tapahtumanjärjestäjän tulisi osata olla nöyrä vapaaehtoisia kohtaan, sillä he ovat paikalla omasta halustaan ja käyttävät vapaa-aikaansa kyseiseen toimintaan.

Urheiluseuratoiminnassa koetaan painetta toiminnan ammattimaistamiseksi, ja tämä välittyy vapaaehtoistoimintaan sekä vapaaehtoisten työnkuvaan. Ihmisiin liittyvät resurssit nähdään seuroissa erittäin tärkeänä, ja monen seuran tavoitteena onkin palkata lisää henkilöstöä tulevina vuosina. (Aarresola ym. 2022.) Kentällä on reagoitava tähän ja pystyttävä kehittämään nykyisistä vapaaehtoisten tehtävistä ammatteja (Aarresola ym. 2022, 63), niiltä osin kuin se

kustannuksellisesti on järkevää ja tuottoisaa seuran toiminnan kannalta. Vapaaehtoisia johtaa tulevaisuudessa mitä todennäköisimmin palkattu henkilö (Itani & Tienari 2020), minkä voisi ajatella kehittävän ja selkeyttävän toimintaa seuroissa.

Zhigang ym. (2022) toteavat tutkimuksessaan vapaaehtoisten kaipaavan selkeää johtamista sekä perehdytyksen ja ohjeita tehtäviinsä. Toisaalta Okada ym. (2022) toteavat tutkimuksessaan lähes päinvastaista. Tutkimuksessa todetaan perehdyttämisen, selkeän viestinnän ja arvostuksen johtaneen vapaaehtoisten korkeampaan tyytyväisyyteen, mutta nämä tekijät eivät edistäneet vapaaehtoisten halua osallistua vapaaehtoistoimintaan uudelleen. Liian selkeän perehdyttämisen ja ohjeistuksen nähdään mahdollisesti rajoittavan vapaaehtoisten autonomian tunnetta ja laskevan heidän kokemukseensa merkityksellisyydestä. Joissain tapauksissa ”sekava” johtaminen voikin toimia motivaationa lähteä uudelleen vapaaehtoiseksi. (Okada ym. 2022.)

3.5 Vapaaehtoisten sitouttaminen

Ihamäki (2017) on tutkielmassaan löytänyt kolme reittiä, joiden kautta vapaaehtoistoimintaan tullaan mukaan: henkilökohtaisen harrastustaustan kautta, kilpailuissa jo työskentelevän tuttavien pyynnöstä tai hakuprosessin kautta. Näistä reiteistä henkilökohtaisen harrastustaustan kautta vapaaehtoiseksi tuleminen osoittautui vahvimaksi tekijäksi jatkaa vapaaehtoistoiminnan parissa. Oma harrastuneisuus johti siihen, että laji oli vapaaehtoisille tunnetasolla tärkeämpää ja he suhtautuivat kyseiseen kilpailuun sekä tapahtuman onnistumiseen tunteellisemmin kuin muita reittejä tulleet vapaaehtoiset. Kiinnittyminen yhteisöön ja järjestäjäorganisaatioon vahvisti vapaaehtoisten sitoutumista tapahtumanjärjestämiseen ja täten sitoutumista vapaaehtoistoimintaan. (Ihamäki 2017.)

Yhteisöllisyys ja halu auttaa tapahtumaa menestymään ovat tekijöitä, jotka ovat korostuneet kaikissa kolmessa tutkimuksessa (Aarno-Kaisti & Virolainen 2013; Ihamäki 2017; Sääsäki 2019) vapaaehtoisten motiivina osallistua tapahtuman tai kilpailun järjestämiseen. Yhteisöllisyyttä vahvistamalla on täten mahdollista sitouttaa vapaaehtoisia tehokkaammin mukaan toimintaan. Vapaaeh-

toisten sitoutumista tapahtumanjärjestämiseen voidaan vahvistaa myös korostamalla vapaaehtoisten kokemusta oman työnsä tarpeellisuudesta (Cho ym. 2020). Vapaaehtoisten työolosuhteita ja ilmapiiriä kehittämällä edesautetaan vapaaehtoisten sitoutumista ja samalla työnteon tehokkuutta sekä mielekkyyttä (Zhigang ym. 2022).

Hyvä kokemus vapaaehtoisuudesta sekä hyvä yhteishenki vapaaehtoisten ja järjestäjien kesken jäävät mieleen ja mahdollistavat yleisellä tasolla positiivisen kuvan vapaaehtoistoiminnasta. Sitoutumista edistävät ”esimiehen” ja vapaaehtoisen positiivisen suhteen lisäksi palkitseminen, tunnustuksen anto, vastuunanto, joustavuus, perehdyttäminen sekä sosiaaliset suhteet. (Cho ym. 2020.) Näiden ohella ruokailujärjestelyillä sekä ruuan riittävyydellä on merkittävä rooli vapaaehtoisten tyytyväisyydelle (Pöyhiä 2004). Yleisesti ottaen voidaan todeta vapaaehtoisten tyytyväisyyden lisäävän heidän aikomustaan jatkaa vapaaehtoistyötä (Cho ym. 2020). Positiivisten kokemusten kautta on siis mahdollista sitouttaa vapaaehtoisia paremmin toimintaan, ja tällöin he todennäköisemmin palaavat uudelleen vapaaehtoisiksi.

4 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITE

Opinnäytetyön tavoitteena on löytää keinoja vapaaehtoistoiminnan kehittämiseen ratsastuskilpailujen järjestämisessä lähestyen asiaa vapaaehtoisten omien kokemusten kautta. Tarkoituksena on helpottaa kilpailunjärjestäjien työtä vapaaehtoisten motivoimiseksi ja toimintaan sitouttamiseksi sekä tätä kautta parantaa vapaaehtoisten kokemusta vapaaehtoistoimintaan osallistumisesta. Kun vapaaehtoisten kokemusta kilpailunjärjestämisestä saadaan parannettua, eli kun toiminta on heille mieleistä, on se motivoivampaa ja siihen on halua sitoutua.

Pyrkimyksenä on selvittää, miten vapaaehtoisten kokemusta kilpailunjärjestämisestä voidaan parantaa, samalla kasvattaen heidän motivaatiotaan ja sitoutumistaan toimintaan. Opinnäytetyö pyrkii vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

- Mikä vaikuttaa merkittävimmin vapaaehtoisen kokemukseen tapahtumaan osallistumisesta?
- Millaisissa kilpailuissa vapaaehtoiset ovat tyytyväisimpiä?

- Mitä vapaaehtoiset tarvitsevat, jotta he ovat motivoituneita ja sitoutuvat toimintaan?

5 TUTKIMUSMENETELMÄT

Opinnäytetyön menetelmällinen lähestymistapa on sekä toiminnallinen että laadullinen. Kyseessä on tutkimuksellinen kehittämistyö, eli työllä halutaan saada aikaan käytännön tasolla toimivia parannuksia ja ratkaisuja kehitettävään ongelmaan/kohteeseen (Ojasalo ym. 2014, 19). Opinnäytetyön tutkimustapa perustuu kuitenkin tulkintaan, joten kyse on laadullisesta tutkimuksesta (Vilka 2021a, 17).

5.1 Aineiston keruumenetelmät

Aineiston keruumenetelmänä käytetään havainnointia, joka on hyvin suositeltava menetelmä kaikkeen kehittämistyöhön (Ojasalo ym. 2014, 42). Tässä opinnäytetyössä hyödynnetään osallistuvaa havainnointia vapaaehtoisten ja kilpailunjärjestäjien toiminnan observointiin. Osallistuvassa havainnoinnissa havainnoija itse osallistuu tutkimuskohteen toimintaan havainnoinnin ohessa (Vilka 2021a, 80). Ojasalo ym. (2014, 42) sekä Tuomi ja Sarajärvi (2018, 94) toteavat, että menemällä itse paikan päälle tarkkailemaan todellisia tapahtumia, keskusteluja ja käyttäytymistä, saadaan paljon hyödyllistä tietoa tutkittavasta kohteesta, mikä ei välttämättä muuten välittyisi opinnäyteentekijälle. Havainnoinnin avulla asiat on mahdollista nähdä oikeissa yhteyksissään (Tuomi & Sarajärvi 2018, 94).

Vilka (2021b, 144) kirjoittaa osallistuvan havainnoinnin olevan toimiva keino silloin, kun tutkittavasta asiasta on ennestään vain vähän tietoa ja se ilmenee paljolti hiljaisena tietona. Tätä puoltavat myös Tuomi ja Sarajärvi (2018, 94). Hiljaisella tiedolla tarkoitetaan tietoa, joka on hankittu käytännön kokemuksen kautta, ja joka siirtyy yhteisen tekemisen välityksellä ihmiseltä toiselle (Vilka 2021b, 144). Tässä opinnäytetyössä havainnoija lähtee vapaaehtoiseksi ratsastuskilpailuihin, jotta osallistuvaa havainnointia päästään toteuttamaan organisaatioiden sisältä käsin. Näin toimien on mahdollista päästä käsiksi edellä mainittuun hiljaiseen tietoon. Havainnot on muistettava tehdä järjestelmällisesti ja kirjattava heti muistiin, jotteivat ne unohdu tai vääristy (Ojasalo ym. 2014, 115).

Havainnoimalla saadaan tietoa siitä, mitä ihmiset tekevät ja miltä asiat näyttävät, mutta se ei vastaa ”miksi” kysymykseen. Syiden selvittämiseen täytyy hakea vastauksia esimerkiksi perehtymällä alan artikkeleihin sekä aiheen aiempiin tutkimuksiin. (Vilka 2021b, 143.) Luvussa 3 esitetty teoria vastaa tähän kysymykseen ja antaa pohjan opinnäytetyölle. Teoreettisessa viitekehyksessä esiin nousseet asiat ohjaavat havainnointia ja toimivat myöhemmässä vaiheessa havaintojen tulkitsemisen apuna. Koko opinnäytetyö rakentuu luvussa 3 esitetyn teorian varaan.

Havainnointi suoritetaan osallistuen tutkittavan kohteen toimintaan, mutta havainnot kerätään systemaattisesti kiinnittäen huomiota ennalta määrättyihin kohteisiin (Vilka 2021a, 81). Havainnoinnin tukena tulee käyttää tutkimukseen liittyvää teoriaa, joka ohjaa havaintoja, ja jonka avulla voidaan tehdä oletuksia havainnoista (Ojasalo ym. 2014, 116). Opinnäytetyötä ohjaava teoria on käsitelty luvussa 3 ja alaluvun 6.1 teoriaosuutta tiivistävän taulukon pohjalta on luotu havainnointimatriisi. Havaintojen järjestelmällisyys eri kilpailujen välillä varmistetaan käyttämällä kyseistä havainnointimatriisia (liite 1). Tehtyjen havaintojen ja esitetyn teorian vuoropuhelulla pyritään löytämään vastaukset luvussa 4 esitettyihin kysymyksiin.

Havainnoitavia kilpailuja on yhteensä kuusi kappaletta. Havaintojen tueksi toteutetaan kaksi haastattelua, jotta saadaan opinnäytteeseen mukaan kokeneiden vapaaehtoisten näkökulmaa ja syvyyttä hankittuun aineistoon. Tuomi ja Sarajärvi toteavat (2018, 93) havainnoinnin ja haastattelun yhdistämisen olevan monesti hyvin antoisa aineistonkeruumenetelmä. Haastattelut toteutetaan kasvotusten, etäyhteydellä tai puhelimitse haastateltavan toiveiden mukaan.

Yksilön haastattelemiseen sovelletaan puolistrukturoitua haastattelumenetelmää, jolloin haastattelu keskittyy opinnäytetyön keskeisimpiin aiheisiin ja kysymyksiin, joihin halutaan varmasti saada vastaukset. Haastattelukysymysten käsittelyjärjestyksellä ei ole merkitystä. Kyseistä menetelmää on mielekästä käyttää, kun halutaan saada haastateltavalta muutamia konkreettisia ja rajattuja vastauksia, mutta samalla hänet puhumaan aiheesta vapautuneesti henkilökohtaisen näkökulmansa mukaisesti. (Vilka 2021b, 124.) On muistettava,

että haastattelu kuvastaa aina kyseisen haastateltavan omaa subjektiivista todellisuutta ja on sidoksissa hänen käsityksiinsä sekä kokemuksiinsa (Vilkkä 2021a, 74). Haastattelukysymykset ovat liitteessä 2.

5.2 Aineiston analysointi ja tulkinta

Kerätystä aineistosta on rakennettava kokonaisuus, sillä havainnot eivät automaattisesti liity toisiinsa. Aineistoa tulkittaessa on siitä löydettävä punainen lanka, ja käytävä aineiston sekä teorian kanssa vuoropuhelua. Aineiston analyysi alkaa havaintojen yhdistämisellä eli pelkistämällä. Tämä mahdollistaa myöhemmin aineistosta esiin nousseiden ilmiöiden yleistämisen. Yksittäiset havainnot yhdistetään laajempiin luokkiin tai ryhmiin, jotta tutkimusaineisto saadaan hallittavaan muotoon. Tämän ryhmittelyn jälkeen siirrytään havaintojen analysointiin ja tulkintaan. Laadullisessa tutkimuksessa havaintojen toistuvuus tai yksittäisyys ei kuitenkaan kerro suoraan havainnon merkittävyydestä, joten opinnäytetyöntekijän on käytettävä tulkintojensa apuna aiempaa tutkimustietoa sekä omaa tietämystään aiheesta. (Ojasalo ym. 2014, 119.)

Tulosten analysoinnissa käytetään laadullisen tutkimuksen yleistä mallia, johon kuuluvat aineiston kerääminen ja valmistelu, aineiston pelkistäminen ja ryhmittely, aineistossa toistuvien rakenteiden tunnistaminen sekä tulkinta ja ulottuvuuksien luominen. Kriittinen tarkastelu kulkee mukana koko prosessin ajan. (Ojasalo ym. 2014, 138.) Tulosten tulkinnan apuna käytetään aiempaa teoriaa ja tutkimuksia (Ojasalo ym. 2014, 143), jotka on käsitelty luvussa 3. Analyysi aloitetaan käymällä aineisto läpi, erottelemalla ja merkitsemällä ne asiat, jotka vastaavat opinnäytetyössä asetettuihin kysymyksiin (luvussa 4). Nämä merkityt asiat kerätään erilleen muusta aineistosta ja tyypitellään, eli ryhmitetään tietyiksi tyypeiksi. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 104–107.)

Tehdyt havainnot ovat jo valmiiksi ryhmiteltyinä havainnointimatriisin mukaisiin kohtiin, joten erittelystä aineistosta lähdetään etsimään havaintojen yhtäläisyyksiä ja muodostetaan näistä yhtäläisyyksistä yleistyksiä, niin sanottuja tyyppiesimerkkejä. Laadullisen analyysin muoto on tässä tapauksessa induktiivinen, eli kuljetaan yksittäisestä havainnosta useampien havaintojen yleistykseen. Analyysi suoritetaan aineistolähtöisesti, eli kerätyn aineiston analyysillä pyritään vastaamaan opinnäytetyön tarkoitukseen ja tehtävänasetteluun.

Havaintojen lukumäärällä ei kuitenkaan tässä analyysimenetelmässä ole merkitystä, joten yleistyksiä ei voida tehdä pelkästään havaintojen toistuvuuden perusteella. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 107–108.)

On muistettava, että tehty havainnointimatriisi pohjautuu teoriaan, vaikkakin opinnäytetyöntekijällä on vaikutusta kysymyksenasetteluun ja tehtyjen havaintojen toteutukseen. Aineiston tulkitseminen pelkästään opinnäytetyöntekijän omien kokemusten ja mielipiteiden pohjalta laskisi esitettyjen yleistysten luotettavuutta, ja tämän ongelman välttämiseksi aineiston tulkinta toteutetaan teorian ohjaamana. Teoriaohjaavalla analyysillä, jossa teoria toimii tulkinnan apuna, mutta varsinainen analyysi ei pohjaudu teoriaan, pystytään välttämään aineistolähtöiseen analyysiin liittyviä ongelmia. Teoriaohjaava analyysi perustuu induktiivisen päättelyyn, mutta teoria tuodaan mukaan ohjaamaan lopputulosta. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 109–113.)

Tässä opinnäytetyössä sovelletaan teoriaohjaavaa sisällönanalyysiä siten, että varsinainen analyysi toteutetaan aineistolähtöisesti, mutta analyysistä tehtävät tulkinnat sidotaan teoreettiseen viitekehykseen ja täten perustellaan teorian avulla. Aineistolähtöisen sisällönanalyysin eteneminen on esitetty liitteessä 3. Yksinkertaistettuna prosessi on kolmivaiheinen: aineiston pelkistäminen eli redusointi, aineiston ryhmittely eli klusterointi, ja ryhmittelyjen yhdistäminen muodostaen kokoavia käsitteitä eli abstrahointi (Tuomi & Sarajärvi 2018, 122). Tuloksia tulkittaessa muodostetut käsitteet pyritään sitomaan esitettyyn teoriaan ja perustelemaan niin teorian kuin kokemuksen kautta.

6 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

Mahdollisimman monipuolisen otannan saamiseksi opinnäytetyötä toteutettiin useissa eri kilpailuissa ja organisaatioissa. Kerättyyn aineistoon haluttiin hankkia monipuolisuutta ja erilaisia näkemyksiä, joten suoritettujen havainnointien lisäksi haastateltiin kahta kokenutta vapaaehtoistoimijaa. Kirjatut havainnot ja litteroidut haastattelut analysoitiin soveltamalla aineistolähtöistä sisällönanalyysiä (liite 3). Haastatteluilla pyrittiin varmistamaan, etteivät aineistossa painottuisi pelkästään opinnäytetyöntekijän mielestä tärkeät asiat. Osallistuva havainnointi valittiin aineistonkeruumenetelmäksi, koska kilpailuja järjestäviin or-

ganisaatioihin haluttiin päästä ”sisälle”. Toimimalla itse vapaaehtoisena kyseisissä organisaatioissa oli mahdollista nähdä ja kuulla asioita, joita ei ulkopuolelta olisi ollut mahdollista saada selville.

6.1 Havainnoinnin ja haastattelujen toteutus

Opinnäytetyön toteutus eteni hyvin pitkälti este- ja kouluratsastuksen kesän kilpailukalenterin mukaisesti. Sopivien kilpailujen ilmaantuessa (sijainti, taso, aika, laji) opinnäytteentekijä ilmoittautui vapaaehtoiseksi joko lähestymällä kilpailunjärjestäjää viestillä tai valmiin lomakkeen kautta, jolla haettiin vapaaehtoisia kilpailuihin. Ilmoittautumisen jälkeen kilpailunjärjestäjälle toimitettiin tutkimustiedote (liite 4) sähköpostitse. Havainnoille luotiin erillinen tiedosto, johon kirjattiin havainnot jokaisesta kilpailusta havainnointimatriisin mukaisesti. Tehdyt havainnot kirjattiin ylös mahdollisuuksien mukaan kilpailupäivien aikana, viimeistään kyseisen kilpailupäivän iltana, ja ne käytiin uudelleen ajatuksella läpi muutaman päivän kuluessa.

Taulukkoon 1 on koottu tärkeimmät asiat, jotka onnistuessaan vaikuttavat positiivisesti vapaaehtoisen kokemukseen vapaaehtoistoiminnasta ratsastuskilpailuiden järjestämisessä. Keskittymällä kyseisten seikkojen kehittämiseen on mahdollista vaikuttaa vapaaehtoisten motivaatioon ja sitoutumiseen kilpailun- ja tapahtumanjärjestämistä kohtaan.

Taulukko 1. Merkittävimmät asiat, jotka vaikuttavat vapaaehtoisen kokemukseen vapaaehtoistoiminnasta

Merkittävimmät asiat, jotka vaikuttavat vapaaehtoisen kokemukseen vapaaehtoistoiminnasta:	
1.	huomiointi ja arvostaminen
2.	perehdyttäminen
3.	riittävät ruokailut ja toimivat ruokailujärjestelyt
4.	yhteisöllisyys
5.	palkitseminen tai muisto tapahtumasta.

Taulukko 1 on koottu yhteenvedona luvun 3 teoreettisesta viitekehyksestä. Kyseisen taulukoinnin pohjalta muodostettiin havainnointimatriisi (liite 1), jonka mukaisesti kilpailuja havainnoitiin. Taulukon numerojärjestys on suuntaa antava, ja pohjautuu teoreettisen viitekehyksen (Aarno-Kaisti & Virolainen 2013;

Ihamäki 2017; Itani & Tienari 2020; Kilpailujärjestäjän opas s.a.; Suomen Palloliitto ry s.a.; Sääski 2019) ohella henkilökohtaisiin kokemuksiini. Havainnointi suoritettiin kaikissa kilpailuissa järjestelmällisesti ennalta määrättyihin asioihin keskittyen. Tehdyt havainnot kirjattiin ylös yksittäisinä sanoina tai lauseina, joilla pyrittiin selkeästi ja kuvailevasti vastaamaan havainnointimatriisin kysymyksiin. Kilpailuista tehtyjen havaintojen määrää ei rajattu yksittäistä kilpailua eikä kysymystä kohden.

Havaintojen tueksi haastateltiin kahta henkilöä, toista kasvatusten ja toista sähköpostitse. Haastattelutilanteet eivät tapahtuneet havainnoitavien kilpailujen yhteydessä, vaan erillisinä päivinä. Haastateltava 1 edusti useampaa organisaatiota, mutta kyseisten kilpailunjärjestäjien järjestämiä kilpailuja ei tässä opinnäytetyössä ole havainnoitu. Haastateltava 2 edusti organisaatiota, jonka järjestämää kilpailua oli havainnoitu opinnäytteen teossa. Vaikka hän edusti haastattelussa yhtä kilpailunjärjestäjää, oli hänkin toiminut vapaaehtoisena edustamansa järjestäjän lisäksi muiden organisaatioiden järjestämissä kilpailuissa.

Haastateltavien kanssa käytiin läpi tutkimustiedote (liite 5) ja tietosuojailmoitus (liite 6), minkä jälkeen haastateltava allekirjoitti suostumuslomakkeen (liite 7) paikan päällä tai sähköisesti. Ennen haastattelun aloittamista haastateltavat saivat esittää tarkentavia kysymyksiä haastattelusta ja koko opinnäytetyöprosessista. Molemmat haastateltavat vastasivat samoihin haastattelukysymyksiin (liite 2). Kasvatusten toteutettu haastattelu nauhoitettiin, litteroitiin ja analysoitiin tekstinä. Litterointi tarkoittaa haastatteluaineiston muuntamista tekstimuotoon (Vilkkä 2021b, 137). Sähköpostihaastattelun vastaukset siirrettiin tekstinä haastatteluvastauksia käsittelevään tiedostoon, johon oli aikaisemmin kirjattu litteroidun haastattelun vastaukset.

Kyseistä haastattelutiedostoa, tekemääni erillistä havainnointitiedostoa sekä haastattelunauhoitetta säilytettiin tietoturvallisesti Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun Xamkin pilvipalvelussa. Nauhoite tuhottiin heti litteroinnin jälkeen. Sähköpostihaastattelu tapahtui Xamkin sähköpostissa, ja haastateltavan lähettämä vastaussähköposti tuhottiin heti, kun vastaukset oli siirretty haastattelutiedostoon. Havainnointi- ja haastattelutiedostot tuhottiin opinnäytetyön julkistamisen jälkeen.

6.2 Aineiston analyysin toteutus

Aineistolähtöinen sisällönanalyysi toteutettiin Tuomin ja Sarajärven (2018, 122–127) esittämän mukaisesti. Analyysi aloitettiin käymällä läpi tehdyt havainnot ja lukemalla kirjatut haastattelut. Aineistosta etsittiin opinnäytetyön kysymysten (mainittu luvussa 4) kannalta olennaisimpia ja kiinnostavimpia asioita, sekä kiinnitettiin huomiota haastateltavien tekemiin painotuksiin. Ilmaukset korostettiin muiden havaintojen joukosta, pelkistettiin yksinkertaisempaan muotoon ja listattiin toiseen tiedostoon (reduointivaihe). Näistä ilmauksista etsittiin samankaltaisuuksia, jotka ryhmiteltiin omiin ryhmiinsä (klusterointivaihe). Toisiaan vastaavat ilmaukset yhdistettiin, esimerkiksi *moikataan/tervehditään* ja *iloista/reipasta*. Myös yksittäiset, toistumattomat havainnot ryhmiteltiin oikeisiin ryhmiinsä, eikä niitä erillaisuudestaan huolimatta poistettu analyysistä. Tällainen oli esimerkiksi havainto: *ratamestari muistaa kaikkien nimet*. Ilmausten olennaisuutta ja merkittävyyttä pyrittiin koko ajan arvioimaan suhteessa opinnäytetyön kysymyksiin ja teoreettiseen viitekehykseen.

Syntyneistä ryhmistä muodostettiin seuraavat alaluokat: *saapumisohjeistuksen puute, vuorovaikutuksen merkitys ilmapiiriin, vastuualueiden selkeys, osaamisen tarve, perehdytyksen puute, riittävän ravinnonsaannin ja nesteytyksen turvaaminen sekä toisten ihmisten ja heidän tekemänsä työn huomiointi*. Alaluokkia edelleen yhdistelemällä muodostettiin kolme yläluokkaa. Erillisten pääluokkien muodostamista ei koettu järkeväksi, saati hyödylliseksi, sillä aineiston tiivistäminen entisestään olisi pudottanut pois opinnäytetyön kysymysten kannalta olennaisia huomioita. Syntyneiksi yläluokiksi ja kokoaviksi käsitteiksi muodostuivat *vuorovaikutus, osaamisen vahvistaminen ja ruokailun takaaminen* (abstrahointivaihe). Analyysiä tehtäessä eniten korostui vuorovaikutus, jonka alle osaamisen ja ruokailun käsitteet olisi näin haluttaessa ollut mahdollista yhdistää. Ryhmittely ja käsitteellistäminen toteutuivat aineiston analyysissä osittain samanaikaisesti, sillä Tuomi ja Sarajärvi (2018, 125) toteavat klusteroinnin olevan osa abstrahointia. Tehtyjä luokituksia yhdisteltiin niin kauan, tai niin vähän, kuin se aineiston näkökulmasta oli järkevää ja polku alkuperäisiin havaintoihin pystyttiin säilyttämään. Analyysissä edettiin alkuperäisessä aineistossa käytetyistä ilmauksista kokoaviin käsitteisiin, joiden muodostamisen luokittelu mahdollisti.

7 TULOKSET

Kerätyt havainnot ja suoritettavat haastattelut puolsivat paljolti samoja asioita, joita teoreettisessa viitekehyksessä nousi esiin. Haastattelujen avulla aineistoon saatiin lisää konkreettisuutta, vaikka kyseessä olivatkin yksittäisten henkilöiden kokemukset. Aineiston analyysistä kokoaviksi käsitteiksi nousseet *vuorovaikutus*, *osaamisen vahvistaminen* ja *ruokailun takaaminen* olivat esillä jo teoreettisessa viitekehyksessä, mutta opinnäytteen toteutuksella saatiin käsitteisiin lisää syvyyttä ja käytännön tason esimerkkejä.

Keskeisimmäksi motivaattoriksi toimintaan osallistumiseksi nousi yleinen ilmaus: toiminta on ”kivaa”, tapahtumassa/kisoissa on ”kiva” olla. Yleinen kiinnostus lajia kohtaan on motivaation pohjalla, mutta kokemus kilpailunjärjestämisestä vaikuttaa vahvimmin. Toinen haastateltava haluaa päästä näkemään enemmän kuin katsomosta käsin, kilpailutapahtuman sisään työskentelyn siivellä. Toinen taas haluaa nähdä, onko omalla toiminnalla vaikutusta kilpailuja järjestävän seuran tulevaisuuden kannalta. Vapaaehtoisuudella tavoitellaan hyödyllisyyden kokemusta, joka on haastateltavan mukaan ”tosi tärkeä tunne”, ettei tarvitse vain olla, vaan pääsee tekemään jotain hyödyllistä ja auttamaan. Jotain hyödyllistä ja ”kivaa”.

Panostamalla vapaaehtoisten tyytyväisyyteen – siihen, että tapahtumassa on ”kivaa” – saadaan lisättyä heidän sitoutumistaan toimintaan (Kilpailujärjestäjän opas s.a.; Sääski 2019). Tyytyväisyyteen taas vaikuttavat monet eri tekijät riippuen paljolti yksilön henkilökohtaisista mieltymyksistä. Tämän opinnäytetyön avulla pyrittiin selvittämään näitä kyseisiä seikkoja, jotka eniten vaikuttavat vapaaehtoisten kokemukseen vapaaehtoisuudesta ja kuinka heidän tyytyväisyytensä olisi mahdollista lisätä. Opinnäytetyölle asetettiin kolme ydinkysymystä (mainittu luvussa 4), joihin on pyritty havainnoinnilla ja haastatteluilla hankkimaan vastauksia.

7.1 Ruokailun takaaminen

Kenties yksinkertaisin asia, joka aineiston analyysistä nousi esiin, oli ruokailu. Kilpailujärjestäjän oppaassa (s.a., 12) korostetaan, että vapaaehtoiset tekevät

työtä ruokapalkalla, eikä asian järjestämistä sovi jättää huomiotta. Jo 2000-luvun alussa on tunnustettu, että ruuan riittävydellä on merkittävä rooli vapaaehtoisten tyytyväisyydelle (Pöyhiä 2004). Havainnoiduista kilpailuista neljässä oli tarjolla lämmintä ruokaa, ja näistä kolmessa ruokaa tehtiin/hankittiin tarvittaessa lisää. Kertaakaan ruokaa tai välipaloja ei tarvinnut ostaa lisää, eikä vapaaehtoisen täten tarvinnut käyttää omia rahojaan jaksamisensa varmistamiseksi. Tarjotun ruuan ei tarvitse olla ravintolatasoista, tavallinen arkiruoka maistuu vapaaehtoiselle, kunhan sitä on riittävästi.

Ruokailulla on vapaaehtoiselle merkitystä niin fyysisesti, psyykkisesti kuin sosiaalisestikin. Ravinnosta vapaaehtoinen saa energiaa, joka auttaa jaksamaan tapahtumapäivinä, jotka saattavat olla kiireisiä ja venyä pitkiksi. Ruokailuhetki tarjoaa mahdollisuuden poistua työtehtävän parista ja levähtää, ajatella kentien hetken jotain ihan muuta. Samalla ruokailu on tärkeä hetki sosiaalisesti, kuten ensimmäinen haastateltava mainitsee: ”*syömässä käydessä kerkeää sitten vähän jutellakin*”. Kunnollisen ruokailun järjestäminen olisikin organisaatioille keino osoittaa arvostusta vapaaehtoisia ja heidän jaksamistaan kohtaan. Ravinnon ohella nesteytyksestä huolehtiminen on yksinkertainen keino, jolla pitää huolta vapaaehtoisista. Yhdessä havainnoidussa kilpailussa ruokavastaava toi muille tehtäväpaikoille juotavaa pitkin päivää ja kyseli juomisen perään. Varsinkin kesäkuumalla tällä pienellä eleellä on suuri merkitys. Riittävä ravinto ja nesteytys parantavat vapaaehtoisten jaksamista, mikä näkyy suorana hyötynä kilpailunjärjestäjälle. Kylläisinä vapaaehtoiset ovat energisempiä, ja täten iloisempia ja avuliaampia. Tämä taas vaikuttaa kilpailijan kokemukseen kilpailunjärjestäjästä ja yleismielipiteeseen kyseisestä organisaatiosta.

7.2 Osaamisen vahvistaminen

Molemmat haastateltavat mainitsivat vastauksissaan henkilöstön osaamisen, sekä esihenkilöiden että vapaaehtoisten, olevan merkittävä tekijä tapahtumassa ja organisaatiossa viihtymiselle. Pehdyttäminen on sujuvan ja turvallisen toiminnan takaamisen lisäksi keino kasvattaa vapaaehtoisen ymmärrystä oman työnsä merkityksellisyydestä (Kilpailujärjestäjän opas s.a.). Jos vapaaehtoista ei pehdytetä tehtävänsä, saattaa hänestä tuntua, että hänen paikallaolonsa on yhdentekevää eikä hänen työpanoksellaan ole merkitystä tapahtuman toteutumisen kannalta. Pehdyttämisen voi toteuttaa esimerkiksi

etäyhteydellä tai jakamalla materiaalia vapaaehtoisille. Nämä keinot vaativat järjestäjältä pientä panostusta, mutta maksavat kyllä itsensä takaisin.

Perehdyttämisen ei tarvitse viedä resursseja kilpailunjärjestäjältä, vaan se voidaan toteuttaa hyvin pienelläkin vaivalla. Vapaaehtoiselle olisi ehdottoman tärkeää kertoa, mihin hänen tulee saapua ja mihin kellonaikaan. (Havainnoiduista kilpailuista yhdessäkään ei kerrottu, mihin paikkaan vapaaehtoisten halutaan saapuvan.) Kun vapaaehtoinen saapuu paikalle, on hänet otettava ilolla vastaan ja ohjattava tehtäväpaikalleen. Perehdytys voidaan toteuttaa toisen vapaaehtoisen tai vapaaehtoisvastaavan toimesta joko ennen tehtävän aloittamista tai tehtävää tehdessä. Kilpailunjärjestämisessä monet asiat siirtyvät vapaaehtoiselta toiselle ”hiljaisena tietona”, ja kokeneiden vapaaehtoisten osaamista kannattaakin käyttää hyödyksi uusien vapaaehtoisten perehdyttämisessä. Kaksissa havainnoiduissa kilpailuissa toimittiin edellä mainitulla tavalla, joka osoittautui oikein toimivaksi keinoksi perehdyttää uusia vapaaehtoisia.

Haastateltavat mainitsivat kaipaavansa ympärilleen hyviä tekijöitä. ”Hyvä porukka” ei tarkoita pelkästään mukavia ihmisiä, vaan samaan aikaan myös sitä, että kyseiset ihmiset osaavat toimia kilpailuiden vaatimalla tavalla ja kaikkien tekemiseen pystytään luottamaan. Ammattitaitoiset kilpailunjärjestäjät sekä toimihenkilöt lisäävät vapaaehtoisen viihtymistä kilpailuissa, kun vapaaehtoinen pystyy luottamaan aikatauluihin ja järjestelyiden toimivuuteen. Vapaaehtoisen kokemukseen vaikuttaa lisäksi se, miten tapahtumaa johdetaan ja kuinka toiminta on organisoitu. Okada ym. (2022) toteavat tutkimuksessaan ”sekavan” johtamisen mahdollisesti kasvattavan vapaaehtoisen motivaatiota lähteä uudelleen vapaaehtoiseksi, mutta päinvastaisesti Zhigang ym. (2022) tutkimuksessa todetaan vapaaehtoisten kaipaavan selkeää johtamista. Tämän opinnäytetyön tulokset puoltavat selkeän johtamisen, perehdytyksen sekä ohjeiden tarvetta. Toinen haastateltavista korostaa, että jokaiselle vapaaehtoiselle on löydettävä mieluisa tehtävä mieluisalla määrällä vastuuta. Vapaaehtoisena viihtyy paremmin, kun tietää, mitä itse pitää tehdä ja mikä on toisen vapaaehtoisen vastuualueella.

Kattava perehdytys ja selkeä johtaminen eivät kuitenkaan tarkoita vapaaehtoisten omien mielipiteiden ja ajatusten lyttäämistä. On tärkeää muistaa kysyä

vapaaehtoisten mielipiteitä kilpailuiden järjestelyistä sekä organisaation toimintatavoista ja kuunnella heidän mielipiteitään sekä mahdollisia kehitysehdotuksiaan, jotta vapaaehtoiset kokevat voivansa vaikuttaa toimintaan. Samalla vapaaehtoisen kokemus yhteenkuuluvuudesta vahvistuu, kun hänen mielipiteellään ja sanomisillaan on merkitystä yhteisön toiminnalle. Parhaassa tapauksessa vapaaehtoisen tekemä kehitysehdotus mahdollistaa merkittävänkin parannuksen kilpailujärjestelyissä, mikä taas näkyy suorana hyötynä kilpailijoille. (Sujuvat kilpailujärjestelyt taas parantavat mielikuvaa järjestävästä organisaatiosta ja kasvattavat kilpailijoiden halukkuutta osallistua kyseisiin kilpailuihin.) Kun palautetta ja kehitysehdotuksia kohtaan ollaan avoimia ja niitä mahdollisuuksien mukaan pyritään organisaatiossa toteuttamaan, huomaa vapaaehtoinen hänen toiminnallaan ja ajatuksillaan olevan merkitystä.

7.3 Vuorovaikutus

Aineistoa analysoitaessa nousivat vuorovaikutus ja henkilökemiat odotettua suurempaan rooliin. Se, että ihmiset tulevat toimeen keskenään ja heillä on mukavaa toistensa seurassa, korostui niin havainnoissa kuin haastatteluissa. Ylipäätänsä vuorovaikutuksella oli merkittävä rooli kilpailuiden ilmapiirin ja vapaaehtoisten mielialan suhteen. Aineiston perusteella suurin syy, miksi vapaaehtoinen ei halua palata enää tiettyyn paikkaan vapaaehtoiseksi, on ihmisissä. Järjestävässä organisaatiossa toiminta on joko ollut huonosti johdettua, tai organisaatiossa on ollut henkilö/henkilöitä, jotka ovat käyttäytyneet asiattomasti vapaaehtoisia kohtaan.

Haastateltavat korostivat yhteishengen sekä ihmisten ja heidän tekemänsä työn arvostuksen merkitystä, ja samaa painotusta on löydettävissä useammista lähteistä (Aarno-Kaisti & Virolainen 2013; Aarresola ym. 2022; Cho ym. 2020; Holma 2023; Ihamäki 2017; Sääski 2019). Havainnoituissa kilpailuissa korostuivat pienet, yksinkertaiset eleet: tervehtiminen, hymyileminen, nimen kysyminen, kuulumisten vaihtaminen ja päivän aikana voinnin kyseleminen. Useissa kilpailuissa kiireellä oli negatiivinen vaikutus vuorovaikutukseen ja vapaaehtoisten saamien ohjeiden laatuun. Kilpailunjärjestäjän onkin syytä ottaa huomioon, että kiireinen aikataulu ei vaikuta pelkästään kilpailijoihin, vaan myös toimihenkilöihin ja vapaaehtoisiiin.

Henkilökemioiden merkitys korostui molempien haastateltavien vastauksissa. Tähän kilpailunjärjestäjällä on vain vähän mahdollisuuksia vaikuttaa, sillä ihmisten persooniin ei järjestäjän ole soveliasta, eikä järkevää puuttua. Toinen haastateltavista totesi, ettei palaa organisaatioon vapaaehtoiseksi, jos paikalla on ”tyhmiä ihmisiä”. Kilpailunjärjestäjän on hyväksyttävä, etteivät kaikki tule toimeen keskenään, vaan tärkeämpää on pyrkiä löytämään organisaatioon samanhenkinen, toistensa seurassa viihtyvä porukka. Toinen haastateltava totesi olevan helpompaa mennä tuttuun organisaatioon vapaaehtoiseksi, kun tietää, että paikalla ovat samat, mukavat ihmiset, joiden kanssa toimia ja joihin luottaa.

Kiitos tehdystä työstä on helpointa ja tehokkainta osoittaa kasvotusten, suullisesti suoraa työtä tehneelle vapaaehtoiselle. Mahdollinen kirjallinen kiitosviesti tapahtuman jälkeen voidaan toteuttaa joko julkisessa mediassa tai yksityisesti kaikille vapaaehtoisille. Yhdessä havainnoidussa kilpailussa lähetettiin ennen tapahtumaa sähköpostiviesti, jossa kiiteltiin ilmoittautumisesta vapaaehtoiseksi ja korostettiin, kuinka merkittävä apu yhdestäkin henkilöstä on. Kyseisestä organisaatiosta lähetettiin samankaltainen kiitosviesti kilpailuja seuranneella viikolla. Sanallinen kehu vapaaehtoisen tekemästä työstä kilpailupäivän aikana on helppo keino kohottamaan vapaaehtoisen mielialaa ja motivaatiota tehtävää kohtaan. Eräs kilpailunjärjestäjä tiivistää asian seuraavasti: kun organisaatiossa löydetään hyvä tapa toimia ja jokaisen tekemää työtä arvostetaan, tulevat ihmiset uudelleen talkoolaiseksi tapahtumaan (Holma 2023).

7.4 Tulosten yhteenveto

Tämän opinnäytetyön toteutuksen pohjalta esitetään, että vapaaehtoisen kokemukseen tapahtumaan osallistumisesta vaikuttavat merkittävimmin muut ihmiset. Järjestävän organisaation edustajat sekä muut vapaaehtoiset vaikuttavat niin persoonallaan kuin osaamisellaan vapaaehtoisen tyytyväisyyteen kilpailupäivän aikana. Vapaaehtoinen on tyytyväinen, kun häntä ja hänen tekemäänsä työtä arvostetaan ja hän saa kiitosta hyvin tehdystä työstä. Tehtävään perehdyttäminen ja kunnolliset ruokailujärjestelyt vahvistavat viihtymisen tunnetta, mutta tärkeintä on viihtyä muiden ihmisten seurassa ja olla osa järjestävää organisaatiota. Tavaralla palkitseminen ei ole monille oleellista, vaan konkreettinen kiitos ja riittävät ruokailumahdollisuudet kantavat pitkälle.

Jotta vapaaehtoiset olisivat motivoituneita ja sitoutuneita toimintaan, täytyy heidän olla tyytyväisiä tehtävissään. Toki kiinnostus lajia ja kilpailutoimintaa kohtaan kasvattaa motivaatiota, mutta myös ”lajin ulkopuolisia” vapaaehtoisia on mahdollista saada sitoutumaan toimintaan. Vapaaehtoisen tekemää työtä on arvostettava selkeästi – tämän voi osoittaa sekä sanoilla että teoilla. Iloinen vastaanotto, hymy ja tervehtiminen, ottaminen osaksi porukkaa sekä riittävä perehdytys ja toimivat ruokailujärjestelyt osoittavat vapaaehtoiselle, että kilpailunjärjestäjä välittää hänestä. Vapaaehtoiselle henkilökohtaisesti esitetty kiitos viimeistelee kokemuksen siitä, että vapaaehtoisen työpanoksella oli merkitystä. Ihmiset organisaatiossa ovat loppujen lopuksi se tekijä, joka parhaiten sitouttaa vapaaehtoiset toimintaan. Toinen haastateltavista kiteytti asian seuraavasti: *”Paskemmatkin eväät sietää, jos porukka ympärillä on tarpeeksi reipas ja rentohenkinen. Ihmiset ovat se ydin - hyvät eväät ovat plussaa.”*

8 EETTISYYS JA LUOTETTAVUUS

Opinnäytetyön tuloksia voidaan pitää melko luotettavina, sillä havainnoista ja haastatteluista esiin nousseet tulokset tukevat luvussa 3 esiteltyä teoriaa. Kun kerätty aineisto ja teoreettinen viitekehys puoltavat toisiaan, työn kokonaisluotettavuus vahvistuu (Vilkkä 2021a, 185). Esitetyt tulokset, tulkinnat ja niistä johdetut kehitysehdotukset perustuvat opinnäytteen teoreettiseen viitekehyyseen ja käytännön toteutukseen sekä edellä mainittujen yhteisymmärrykseen aineistoa analysoitaessa. Luvussa 3 esitelty teoria on koko opinnäytetyön pohja: siihen nojaavat niin havainnot, aineiston analyysi kuin esitellyt tulokset. Yritin pitää henkilökohtaiset kokemukseni mahdollisimman tarkasti erillään opinnäytteen tekemisestä, jotteivat mielipiteeni vaikuttaisi tekemiini tulkintoihin. Omien mielipiteiden sekoittuminen kerättyyn aineistoon heikentää opinnäytetyön havaintojen ja päätelmien luotettavuutta (Vilkkä 2021a, 196). On mahdollista, että henkilöllisyyteni on vaikuttanut opinnäytetyön tuloksiin, sillä kilpailunjärjestäjät ovat saattaneet tunnistaa nimeni oman ratsastus- ja kilpailuharrastukseni takia. Tällä on mahdollisesti ollut vaikutusta heidän suhtautumiseensa minua kohtaan sekä minulle annettuun perehdytykseen, jos kilpailunjärjestäjä on automaattisesti olettanut minun osaavan toimia kilpailujen vaatimalla tavalla.

Pyrin kokoamaan aineiston mahdollisimman luotettavasti, aina samaa havainnointimatriisia ja samoja haastattelukysymyksiä käyttäen. Kaikki mahdolliset virheet aineistossa ja sen analyysissä ovat omiani; tahattomia, mutta valitettavia. Kerättyä aineistoa analysoitaessa on joitakin yksittäisiä huomioita jätetty pois niiden erilaisuuden takia (esimerkiksi havainto siitä, tehtiinkö tarjottu ruoka itse vai ostettiin se valmiina), ja painotettu niitä havaintoja, jotka parhaiten vastaavat opinnäytetyön kysymyksiin. Tällä tavoin meneteltyä on analyysistä saattanut pudota tärkeitä, kenties merkittäviäkin havaintoja, jotka ovat esiintyneet yksittäisissä paikoissa. Yritin minimoida kyseistä riskiä käyttämällä harkintakykyäni ja turvautumalla teoreettisessa viitekehysessä esiin nousseisiin asioihin arvioidessani havaintojen merkittävyyttä. Luodun havainnointimatriisin avulla pyrittiin välttämään epäolennaisten tai satunnaisten tekijöiden esiin nousemista, jotka toteutuessaan laskisivat tehtyjen tulkintojen luotettavuutta (Vilkkä 2021b, 196).

Havainnoinnin luotettavuutta olisi voitu lisätä käyttämällä useampaa havainnoitsijaa (Vilkkä 2021a, 187), mutta tämä ei ollut mahdollista, sillä opinnäytetyötä oli tekemässä vain yksi henkilö. Tilanteita ei ollut mahdollista tallentaa kameralla, sillä olin vapaaehtoisena tapahtumissa enkä paikalla pelkästään ulkopuolisenä havainnoijana. Valitsin havainnointimenetelmäksi osallistuvan havainnoinnin enkä systemaattista havainnointia, sillä ulkopuolisen olisi mahdollonta päästä näkemään esimerkiksi sitä, kuinka vapaaehtoiset otetaan kilpailupaikalla vastaan tai kuinka heitä puhutellaan järjestäjän/muiden vapaaehtoisten toimesta. Systemaattisella havainnoinnilla, jossa ei osallistuta kohteen toimintaan (Vilkkä 2021a, 80) olisi saatu kenties luotettavampia havaintoja, mutta niistä tuskin olisi ollut kovinkaan suurta käytännön hyötyä. Pyrin lisäämään havainnointini luotettavuutta käyttämällä kaikissa kilpailuissa samaa havainnointimatriisia (liite 1) ja kirjaamalla havaintoja ylös jo kilpailupäivän aikana, heti kun minulla oli siihen mahdollisuus. Havainnoijan huomio kiinnittyy helposti tuttuihin asioihin ja itsestäänselvyksiin (Vilkkä 2021a, 187), mikä taas heikentää havaintojen merkittävyyttä ja täten laskee koko opinnäytteen luotettavuutta. Juuri tätä ongelmaa varten käytössä oli havainnointimatriisi, sekä toteutetut haastattelut, joiden avulla haluttiin laajentaa opinnäytetyön näkökulmaa omien havaintojeni ulkopuolelle.

Opinnäytetyötä toteutettiin useissa eri kilpailuissa ja eri organisaatioissa, joten toiminnan eettisyyden varmistamiseksi kilpailunjärjestäjille ilmoitettiin asiasta etukäteen toimittamalla heille tutkimustiedote (liite 4). Eettisyyden takaamiseksi haastateltavia informoitiin kattavasti ennen haastattelun aloittamista: heille annettiin aikaa tutustua tutkimustiedotteeseen (liite 5), tietosuojaselosteeseen (liite 6) ja suostumuslomakkeeseen (liite 7) ennen haastattelun aloittamista. He saivat esittää tarkentavia kysymyksiä, ja heillä oli mahdollisuus kieltäytyä tai keskeyttää haastattelu. Haastateltavat vastasivat samoihin kysymyksiin (liite 2), heille annettiin aikaa miettiä vastauksiaan ja he saivat vastata kysymyksiin haluamassaan laajuudessa. Pyysin tarkennuksia tai perusteluja tarvittaessa, mutten pyrkinyt ohjaamaan keskustelua mihinkään suuntaan. Haastateltavat saivat tuoda esiin näkemyksensä ja mielipiteensä vapaasti: pyrin rohkaisemaan heitä kehonkielelläni ja sanavalinnoillani sekä kuuntelemaan heitä tarkasti. Vaikka toinen haastattelu toteutui etänä, olin tavannut kyseisen henkilön aikaisemmin kasvotusten ja kertonut hänelle opinnäytetyöstäni jo silloin. Molempien haastateltavien vastauksia säilytettiin tietoturvallisesti oppilaitoksen palveluissa, kunnes analyysin jälkeen nauhoite/viesti tuhottiin.

Opinnäytetyö on toteutettu oman osaamiseni rajoissa. Olen saanut korvaamattonta tukea ja ohjausta opinnäytetyöni ohjaajalta, mutta kaikkia virheitä on mahdotonta itse löytää. Työn tulosten varmuuteen liittyy kysymys tutkijan osaamattomuudesta (Vilkkä 2021a, 202), ja siksi opinnäytetyön tulokset esittään suuntaa antavina. Tehdyt yleistyksiset pohjautuvat opinnäytetyöntekijän omiin tulkintoihin, eikä niitä voida täten esittää täytenä faktana (Ojasalo ym. 2014, 143; Vilkkä 2021b, 195). Kaikki tulkinnat ovat omiani, ja niiden pohjana olen käyttänyt keräämääni aineistoa sekä esiteltyä teoriaa. Esittämäni johtopäätelmät ja kehitysehdotukset pohjautuvat keräämääni aineistoon, mutta nojautuvat perusteluissaan luvun 3 teoreettiseen viitekehukseen. On otettava huomioon, että kirjallisuutta tai aiempia tutkimuksia suoraan tästä nimenomaisesta aiheesta ei ole, joten teorian muodostuksessa on käytetty muita lajeja käsitteleviä lähteitä.

Käytetyissä tutkimusmenetelmissä, erityisesti osallistuvassa havainnoinnissa, tutkijan rooli suhteessa tutkittavaan kohteeseen on hyvin läheinen (Vilkkä 2021a, 200). Opinnäytetyön aihe on jo itsessään minulle todella läheinen.

Luotettavuuden varmistamiseksi pyrin pitämään tunteeni erossa työstä ja lähestymään aihetta lintuperspektiivistä. Olen parhaani mukaan koittanut olla vaikuttamatta tutkittavan kohteen toimintaan ja käyttäytymään havainnoitavissa kilpailuissa siten, ettei oma toimintani vaikuttaisi tekemiini havaintoihin. Tästä vaarasta huolimatta koen, että tutkittavaa kohdetta olisi ollut mahdoton ymmärtää ilman sen kokemista ja näkemistä sisältä päin.

9 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Olen nuoresta iästäni huolimatta päässyt seuraamaan hyvinkin monen näköistä vapaaehtoistoimintaa kilpailuiden järjestelyissä. Muutamia vuosia sitten minulle ensimmäisen kerran syntyi ajatus, että miksi ihmeessä tämä on niin vaikeaa, kun melko pienelläkin panostuksella ja paremmalla organisoinnilla pystyttäisiin kehittämään lajille elintärkeää vapaaehtoistoimintaa, jota ilman kilpailuja ei yksinkertaisesti ole. Olen päässyt kilpailijan roolissa nauttimaan vapaaehtoisten panoksesta ratsastusseuroille sekä koko lajille. Haluan olla mukana mahdollistamassa tämän toiminnan jatkumista, sillä haluan ehdottomasti, että harrastajillakin on tulevaisuudessa mahdollisuus kilpailla. Meillä on Suomessa oltava kilpailuja, joissa nuoret tulevaisuuden tähdet voivat harjoitella ja opetella kilpailemisen saloja. Nämä kilpailut mahdollistavat tavoitteellisen harrastamisen sekä rakentavat ratsastuksessa pohjan huippu-urheilijaksi kehittymiselle.

Jotta vapaaehtoistoiminta ratsastuskilpailuissa kehittyisi, tulisi kilpailunjärjestäjien pyytää aktiivisesti palautetta vapaaehtoisilta ja ottaa se vastaan avoimin mielin. Kilpailuja järjestävän organisaation pomon/esihenkilön olisi mielestäni hyvä aina ajoittain käydä tekemässä vapaaehtoisten tehtäviä tai ainakin keskustelemassa heidän kanssaan. Vapaaehtoisten tehtäviä tekemällä voi konkreettisesti nähdä ja kyseenalaistaa vakiintuneita ajatusmalleja sekä toimintatapoja ja saada kenties uutta näkökulmaa toimintaan (Eskola & Kurki 2001, 52). Kehittäminen ei ole mahdollista, jos ei tiedetä, mitä pitäisi kehittää. ”*Maailmaa ei voi muuttaa, jos sitä ei tunne*” (Eskola & Kurki 2001, 90).

9.1 Prosessin pohdinta

Jos nyt tekisin opinnäytetyön uudelleen, toteuttaisin sen eri tavalla. Teoreettiseen viitekehykseen olen tyytyväinen, mutta toteutuksessa käyttäisin enemmän haastatteluja ja vähemmän havainnointia. Haastattelukysymyksiin sisältyisi kysymys siitä, mitä haastateltava haluaisi kehitettävän organisaationsa tavassa toimia tai johtaa vapaaehtoisia. Nykyiset kolme haastattelukysymystä olisivat saaneet erota enemmän toisistaan. Toteutetussa muodossa kysymyksiin oli mahdollista vastata samat asiat jokaiseen kohtaan haastateltavan näin halutessa. Perusteluja tai tarkennuksia pyytämällä vastauksiin saatiin lisää sisältöä, mutta jo alkuperäistä kysymyksenasettelua olisi tullut monipuolistaa. Kysymykset testattiin testihenkilöllä, mutta hän vastasi jokaiseen kohtaan eri asioita, joten ongelma tuli esiin vasta ensimmäisen tutkimushaastattelun kohdalla. Aineiston vertailukelpoisuuden ja luotettavuuden takaamiseksi en halunnut muuttaa kysymyksiä toista haastattelua varten. Toisaalta jälkimmäinen haastateltava vastasi kysymyksiin monipuolisemmin kuin ensimmäinen haastateltava.

Valitsin havainnointimenetelmäksi osallistuvan havainnoinnin, vaikka mahdollisia menetelmiä olisi ollut muitakin. Ulkopuolisena havainnoijana en olisi päässyt osaksi vapaaehtoisten tai kilpailunjärjestäjien keskusteluja, joiden kuulemisella oli merkittävä vaikutus vuorovaikutuksen painottumiselle tehdyssä analyysissä. En halunnut vaikuttaa tutkittavan kohteen toimintaan tai aktivoida muita vapaaehtoisia, siksi hylkäsin osallistuvan havainnointimenetelmän. Osallistuvaa menetelmää käyttämällä olen voinut unohtaa joitain asioita tai mielikuvani on saattanut vääristyä päivän aikana, kun en ole heti havainnon tehtyäni päässyt kirjaamaan sitä ylös. Tästä riskistä huolimatta koen, että opinnäytetyön hyödyllisyyden ja käytännön sovellettavuuden kannalta oli tärkeää päästä sisään organisaatioihin ja osaksi vapaaehtoisten porukkaa. Tekeillä samoja tehtäviä muiden vapaaehtoisten kanssa oli mahdollista päästä näkemään ja kuulemaan tapahtumia oikeissa tilanteissa ja ympäristöissä. Työn toimeksiantaja oli tyytyväinen käytettyyn menetelmään ja koki ”soluttautumisen” olleen avainasemassa aitojen reaktioiden ja mielipiteiden näkemiseen. Koska tehdyt havainnot keskittyivät olemassa oleviin asioihin ja ongelmiin, on tuloksilla ja kehitysehdotuksilla potentiaalia olla hyödyllisiä ja käytännön toiminnan kannalta merkittäviä.

Otanta havainnoissa on mielestäni riittävästi, mutta havainnoinnin kohteisiin olisi saanut sisältyä ajatus kehittämisestä. En tosin tiedä, miten tämä olisi ollut mahdollista havainnoiden toteuttaa. Muutamien ensimmäisten havainnoitujen kilpailujen jälkeen aiheesta oli päässyt oppimaan lisää ja havainnoinnin kohteita olisi halunnut tarkentaa sekä muuttaa. Kirjatut havainnot pysyivät kuitenkin havainnointimatriisin asettamissa raameissa, eikä aineistoon päätynyt opinnäytetyön kysymysten kannalta epäoleellisia seikkoja. Olisi ollut mielenkiintoista, jos havainnointia olisi pystytty toteuttamaan jonkun sellaisen henkilön toimesta, jolla ei olisi ollut etukäteen kokemusta ratsastuskilpailujen järjestämisestä. Tehtyjä havaintoja olisi ollut hedelmällistä verrata keskenään ja pohtia, kuinka vapaaehtoisen henkilökohtainen, aikaisemmin hankittu osaaminen vaikuttaa hänen kokemukseensa vapaaehtoistoiminnasta ratsastuskilpailuissa. Kuten aikaisemmin totesin, on mahdollista, että oma osaamiseni on vaikuttanut opinnäytetyön tuloksiin ja joku toinen olisi saanut hyvinkin erilaiset tulokset. Erityisesti annetun ohjeistuksen ja perehdytyksen laadussa sekä määrässä olisi voinut olla suuriakin eroja.

9.2 Tulosten pohdinta

Ratsastuskilpailujen järjestämiseen liittyvästä vapaaehtoistoiminnasta ei ole tehty tutkimuksia. Hevosurheilun saralle kaivattaisiin mielestäni useampiakin tutkimuksia liittyen niin kilpailujen järjestämiseen, kilpailijoiden kokemuksiin kuin vapaaehtoistoimintaan. En tässä opinnäytetyössä pystynyt sukeltamaan kovin syvälle aiheeseen käytettävissä olevien resurssien takia, joten lisätutkimuksia tullaan tarvitsemaan. Mielellään hieman erilaisista näkökulmista, jotta ratsastuskilpailujen järjestämistä pystytään kehittämään kokonaisvaltaisesti. Vaikka opinnäytetyö käsittelee juuri ratsastuskilpailuja, tulokset ovat tietyiltä osin soveltamiskelpoisia muidenkin lajien vapaaehtoistoiminnassa hyödynnettäviksi. Toivon, että työni helpottaa kilpailuja järjestäviä organisaatioita pitämään vapaaehtoiset tyytyväisinä kilpailuiden ajan. Tätä kautta vapaaehtoiset todennäköisemmin jatkavat toiminnassa mukana, eli tulevat vapaaehtoisesti järjestämään kilpailuja tulevaisuudessakin.

Opinnäytetyön tuloksissa on havaittavissa viitteitä itsemääräämisteoriaan, toiselta nimeltään itseohjautuvuusteoriaan, joka on Richard Ryanin ja Edward

Decin kehittämä teoria ihmisen hyvinvoinnista ja motivaatiosta sekä näihin liittyvistä psyykkisistä perustarpeista. Kyseisen teorian mukaan ihmisellä on kolme psykologista perustarvetta, joiden täytyessä ihminen on hyvinvoiva ja motivoitunut. Ensimmäinen perustarve on autonomia, joka tarkoittaa toiminnan omaehtoisuutta. Toinen perustarve on pystyvyyden tunne, eli ihmisen kokemus omasta kyvykkyydestään ja osaamisestaan. Kolmas perustarve on yhteenkuuluvuus, eli kokemus siitä, että ihminen kuuluu osaksi jotakin yhteisöä ja että hänestä välitetään yhteisössä. (Ryan & Deci 2017.)

Luvussa 7 esitellyissä tuloksissa on huomattavissa samoja asioita kuin itse-määräämisteoriassa. Vapaaehtoisuus on nimensä mukaisesti vapaaehtoista toimintaa, johon yksilö on omasta päätöksestään halunnut osallistua. Kokemus pystyvyydestä toteutuu, kun vapaaehtoisen tehtävät vastaavat hänen osaamistaan ja hänen toiminnalle asettamia odotuksia. Huomatessaan oman työnsä merkityksen vapaaehtoisen kokemus kyvykkyydestä vahvistuu. Yhteenkuuluvuuden tunne syntyy, kun vapaaehtoinen otetaan osaksi porukkaa, häntä kohdellaan tasavertaisena yhteisön jäsenenä ja hänen tekemäänsä työtä arvostetaan. Itsemääräämisteorian mukaan ihmisen motivaatiota pystytään kasvattamaan vahvistamalla autonomian, pystyvyyden ja yhteenkuuluvuuden kokemuksia (Ryan & Deci 2017).

Aiheen seuraava askel olisi tuottaa seuroille ja muille kilpailuja järjestäville organisaatioille ohjeistus vapaaehtoistoiminnan kehittämiseen. Materiaalista olisivat varmasti kiinnostuneita ainakin paikat, joissa olin tätä kyseistä opinnäytetyötä toteuttamassa. Kenties Ratsastajainliiton kautta olisi mahdollista jakaa materiaalia eteenpäin. Jotta ratsastuskilpailuja pystytään kehittämään kokonaisvaltaisesti, kaivataan alalle lisää tutkimustietoa vapaaehtoistoiminnan lisäksi yleisistä kilpailujärjestelyistä ja niiden onnistumisesta. Työni on pieni askel kohti onnistuneempia ratsastuskilpailuja, ja erityisesti kohti onnistuneempaa vapaaehtoistoimintaa kilpailuiden järjestämisessä, mutta aihe kaipaa ehdottomasti jatkotutkimuksia.

LÄHTEET

Aarno-Kaisti, K. & Virolainen, H. 2013. Vapaaehtoistyöntekijöiden motiivit vuoden 2012 yleisurheilun Euroopan mestaruuskilpailuissa. *Liikunta & Tiede* 6, 59–65. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.lts.fi/media/lts_vertaisarvioidut_tutkimusartikkelit/2013/lt-6-13_tutkimusartikkelit_virolainen_lowres.pdf [viitattu 15.4.2023].

Aarresola, O., Lämsä, J. & Itkonen, H. 2022. Urheiluseurat ammattimaistumisen ristiaallokossa. Liikuntatieteellisen Seuran Tutkimuksia ja selvityksiä 2022: 22. Helsinki: Liikuntatieteellinen Seura ry.

Cho, H., Wong, Z. & Chiu, W. 2020. The effect of volunteer management on intention to continue volunteering: a mediating role of job satisfaction of volunteers. *SAGE Open* 2. Verkkolehti. Saatavissa: <https://doi.org/10.1177/2158244020920588> [viitattu 11.4.2023].

Eskola, A. & Kurki, L. 2001. Vapaaehtoistyö auttamisena ja oppimisena. Tampere: Vastapaino.

Harju, A. 2004. Vapaaehtoistoiminnan merkitys kasvaa. Kansalaisyhteiskunnan tietopankki. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://kansalaisyhteiskunta.fi/tietopankki/vapaaehtoistoiminnan-merkitys-kasvaa/> [viitattu 15.4.2023].

Holma, S. 2023. Ranskalainen viikonloppu hurmasi Lempäälässä. *Hippos* 5, 70.

Huoman, S. 2023. Liikunnan lehtori. Luento 30.1.2023, kurssi Urheilujohtaminen. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Perustuen Suomen Palloliitto ry:n työkirjaan Vapaaehtoisten johtaminen (s.a.).

Ihamäki, A. 2017. Vuosikymmenet suomalaisen hiihtohistorian kulisseissa: Taupaustutkimus vapaaehtoistoiminnan merkityksistä ja muutoksista Lahden MM-hiihdoissa. Jyväskylän yliopisto. Liikuntatieteellinen tiedekunta. Pro gradu -tutkielma. PDF-dokumentti. Saatavissa: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-201711244357> [viitattu 15.4.2023].

Itani, S. & Tienari, J. 2020. Huipulle uusin eväin: Urheilu ja johtaminen 2020-luvulla. Helsinki: Otava.

Kalenteri s.a. Suomen Ratsastajainliiton KIPA-palvelu. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://kipa.ratsastus.fi/events/> [viitattu 25.10.2023].

Kansalaisareena ry s.a. Vapaaehtoistoiminnan määritelmä. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://kansalaisareena.fi/vapaaehtoiselle/vapaaehtoistoiminnan-maaritelma/> [viitattu 26.4.2023].

Kilpailujärjestäjän opas s.a. Suomen Ratsastajainliitto ry. PDF-dokumentti. Päivitetty 28.4.2023. Saatavissa: https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/22635/kilpailujarjestajan_opas_paiv_280423.pdf [viitattu 18.11.2023].

Laimio, A. & Välimäki, S. 2011. Vapaaehtoistoiminta kehittyy. Keski-Suomen Sosiaaliturvayhdistys. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://kansalaisareena.fi/wp-content/uploads/2022/03/Vapaaehtoistoiminta-KEHITTY.pdf> [viitattu 26.4.2023].

Mikkola, R. 2011. MM-tason urheiluhengi ulottuu myös talkooväkeen. *Jyväskylä* 5, 16.

Nieminen, S. 2010. Toimihenkilöt ratsastuskilpailuissa. Kajaanin Ratsastusseura. PDF-dokumentti. Päivitetty 31.8.2010. Saatavissa: https://www.kajaaninratsastusseura.fi/krs/images/stories/seuratoiminta/krs_ratsastuskilpailuiden_toimihenkilot.pdf [viitattu 23.10.2023].

Ojasalo, K., Moilanen, T. & Ritalahti, J. 2014. Kehittämistyön menetelmät – Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. 3. uudistettu painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Okada, A., Ishida, Y., Yamauchi, N., Grönlund, H., Zhang, C. & Krasnopolskaya, I. 2022. Episodic volunteering in sport events: a seven-country analysis. *Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations* 33, 459–471. Verkkojlehti. Saatavissa: <https://doi.org/10.1007/s11266-021-00428-5> [viitattu 12.4.2023].

Partanen, M. 2016. Stewardi valvoo hevosten hyvinvointia – Pia Myrskog nostanut keltaisen kortin Suomessa kolmesti. *Helsingin Sanomat* 20.10.2016. Verkkojlehti. Päivitetty 21.10.2016. Saatavissa: <https://www.hs.fi/urheilu/art-2000002926446.html> [viitattu 6.11.2023].

Partanen, M. 2023. Helsingissä on nyt alue, jossa kukaan ei liiku ilman lupaa – ”Meillä on nollatoleranssi ’ettekö tiedä, kuka olen’ -pyynnöille”. *Helsingin Sanomat* 18.10.2023. Verkkojlehti. Päivitetty 18.10.2023. Saatavissa: <https://www.hs.fi/urheilu/art-2000009926095.html> [viitattu 6.11.2023].

Porvoon Mustang ry s.a. Toimihenkilöksi kilpailuihin. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.porvoonmustang.net/jasenasiat/toimihenkiloksi-kilpailuihin/> [viitattu 23.10.2023].

Pöyhiä, T. 2004. Urheilutapahtuman vapaaehtoistyö uuden yhteisöllisyyden ilmentäjänä? Tapauksena vuoden 2003 jääkiekon MM-kisat. Jyväskylän yliopisto. Liikunnan sosiaalitieteiden laitos. Pro gradu -tutkielma. PDF-dokumentti. Saatavissa: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:ju-2004943547> [viitattu 12.4.2023].

Rautalammin Ratsupalvelut Oy s.a. Toimihenkilöohjeet. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.rautalamminratsastuskeskus.fi/kilpailuiden-toimihenkilohjeet> [viitattu 17.4.2023].

Rintamaa, P. 2023. ”Parhaan kaverin kanssa hevosten ympäröimänä”. *Hippos* 6, 70.

Ryan, R. & Deci, E. 2017. Self-Determination Theory: Basic Psychological Needs in Motivation, Development, and Wellness. New York: The Guilford Press. E-kirja. Saatavissa:

https://books.google.fi/books?hl=fi&lr=&id=Bc_DDAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=related:-Gx0YD_4SZAJ:scholar.google.com/&ots=QI-ohi8mU7n&sig=aFW9W1F1kCfdCkMVwYhF7aS_krs&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false [viitattu 24.10.2023].

Savonlinna Operagames s.a. Vuohimäen ratsastuskoulu Oy ja Savonlinnan Ratsastajat ry. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://www.operagames.fi/> [viitattu 19.4.2023].

Savonlinna XXXI Operagames s.a. Savonlinnan Ratsastajat ry. Kilpailukutsu. Ratsastajainliiton KIPA-palvelu. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://kipa.ratsastus.fi/events/4707df0f-2acf-41dc-bf28-f31514dac24c/> [viitattu 19.4.2023].

Siltamäki, T. 2012. Vapaaehtoisen päivä. *Hippos* 5, 40–43.

Suomen Palloliitto ry s.a. Vapaaehtoisten johtaminen. Työkirja. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www-assets.palloliitto.fi/62562/1651258364-vapaaehtoisten_johtaminen_spl.pdf [viitattu 20.4.2023].

Suomen Ratsastajainliitto ry. 2023. Yleiset kilpailusäännöt (KS I). PDF-dokumentti. Päivitetty 1.1.2023. Saatavissa: https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/20477/ksi_2023_puhdas_ja_liitteet.pdf [viitattu 18.11.2023].

Sääski, V. 2019. ”Me kaikki tehdään sitä yhdessä”: Tapaustutkimus vapaaehtoisten johtamisesta vuoden 2017 koripallon miesten EM-kilpailuiden Helsingin alkulohkossa. Jyväskylän yliopisto. Liikuntatieteellinen tiedekunta. Pro gradu -tutkielma. PDF-dokumentti. Saatavissa: <http://www.urn.fi/URN:NBN:fi:ju-201906123139> [viitattu 15.4.2023].

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Uudistettu laitos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Vaatumukset kasvavat, vapaaehtoisväki vähenee. 2004. *Hevosurheilu* 26.11.2004, 8.

Vahranen, P. 2010. Rallitöissä ilmaiseksi: Jyväskylän MM-rallin vapaaehtoiset haluavat olla antamassa oman panoksensa suurtahtumalle. *Keskisuomalainen* 30.7.2010, 15.

Vilkka, H. 2021a. Näin onnistut opinnäytetyössä – Ratkaisut tutkimuksen umpikujiin. Jyväskylä: PS-kustannus.

Vilkka, H. 2021b. Tutki ja kehitä. 5. päivitetty painos. Jyväskylä: PS-kustannus.

Volunteer. 2023. Cambridge University Press & Assessment. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/volunteer> [viitattu 7.11.2023].

Volunteering. 2023. Cambridge University Press & Assessment. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/volunteering> [viitattu 7.11.2023].

Volunteerism. 2023. Cambridge University Press & Assessment. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/volunteerism> [viitattu 7.11.2023].

Zhigang, W., Yingfei, L., Jinyao, Z., Xintao, L., Hongyan, D. & Lei, Z. 2022. How sports event volunteer management affects volunteers' satisfaction and engagement: the mediating role of social capital. *SAGE Open* 2. Verkkolehti. Saatavissa: <https://doi.org/10.1177/21582440221101036> [viitattu 11.4.2023].

@Korpikylanratsastajat. 2022. Instagram-päivitys. 19.7.2022. Instagram – sosiaalisen median palvelu. Julkaisu. Saatavissa: https://www.instagram.com/p/CgL6Xv3o2F0/?utm_source=ig_web_copy_link [viitattu 18.11.2023].

HAVAINNOINTIMATRIISI

Kilpailuissa havainnoitavat asiat:

- Kuinka vapaaehtoiset otetaan vastaan, kun he saapuvat kilpailupaikalle?
- Kuinka kilpailunjärjestäjän edustajat puhuttelevat vapaaehtoisia/kuinka heille puhutaan?
- Minkälaisen perehdytyksen vapaaehtoiset saavat (juuri kyseiseen tehtävään)? Onko perehdytystä ollenkaan vai oletetaanko vain, että osataan?
- Millainen on ruokailu? Millaista ruokaa, kuinka paljon, kuinka usein, riittääkö kaikille? Entä juomapuoli?
- Miten vapaaehtoinen otetaan osaksi porukkaa? Mitä järjestäjän edustajat tekevät hänen viihtymisensä edistämiseksi?
- Mitä vapaaehtoiselle jää osallistumisestaan konkreettisesti käteen? Mitä hän saa kiitokseksi työpanoksestaan?

HAASTATTELUKYSYMYKSET

Haastateltava henkilö, jolla on paljon kokemusta erilaisista vapaaehtoistehtävistä ratsastuskilpailujen järjestämisessä ja mielellään useammasta eri organisaatiosta.

Kysymykset haastateltavalle:

1. Mikä saa sinut palaamaan samaan paikkaan saman kilpailunjärjestäjän organisoimiin kilpailuihin vapaaehtoiseksi?
2. Mitkä tekijät ovat mielestäsi tärkeimpiä, jotta viihdyt vapaaehtoisena kilpailuissa?
3. Mitkä ovat ne tekijät, joiden ansiosta haluat tehdä vapaaehtoistyötä myös vastaisuudessa? Entä onko joitain sellaisia asioita, joiden takia et halua enää palata kyseiseen paikkaan/organisaatioon?

AINEISTOLÄHTÖISEN SISÄLLÖNANALYYYSIN ETENEMINEN

Analyysin eteneminen tässä opinnäytetyössä, jossa analysoitiin opinnäytteen-tekijän suorittamaa havainnointia ja haastatteluja. Mukaelma kohteesta Tuomi ja Sarajärvi (2018, 114–127).

1. Aineistoon perehtyminen.
2. Opinnäytetyön kysymysten kannalta kiinnostavien havaintojen tunnistaminen ja merkitseminen.
3. Merkittyjen havaintojen ja ilmausten pelkistäminen.
4. Pelkistettyjen ilmausten listaaminen.
5. Samankaltaisuuksien ja erilaisuuksien etsiminen pelkistetyistä ilmauksista.
6. Pelkistettyjen ilmausten ryhmittely/yhdistäminen ja näitä yhdistelemällä alaluokkien muodostaminen.
7. Alaluokkien yhdistäminen muodostaen yläluokkia.
8. Yläluokista kokoavien käsitteiden muodostaminen.

TUTKIMUSTIEDOTE KILPAILUNJÄRJESTÄJÄLLE

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

TUTKIMUSTIEDOTE

1(1)

8.3.2023

TUTKIMUSTIEDOTE

Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen ratsastuskilpailujen järjestämisessä

Tutkimuksen tekijät

Niina Salonen, liikunnanohjaajaopiskelija.

Xamk - Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Savonlinnan kampus, Savonniemenkatu 6, 57100 Savonlinna.

Yhteysthenkilö tutkimukseen liittyvissä kysymyksissä:

Anna-Kaisa Hokkanen, lehtori. Puh. +358 50 525 5553, anna-kaisa.hokkanen@xamk.fi

Tutkimuksen tarkoitus

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on kehittää ratsastuskilpailujen järjestämiseen liittyvää vapaaehtoistoimintaa. Opinnäytetyön tavoitteena on löytää keinoja, joilla vapaaehtoistoimintaa kilpailuja järjestävissä seuroissa ja organisaatioissa olisi mahdollista kehittää. Tarkoituksena on helpottaa kilpailunjärjestäjien työtä vapaaehtoisten motivoimiseksi ja toimintaan sitouttamiseksi sekä tätä kautta parantaa vapaaehtoisten kokemusta vapaaehtoistoimintaan osallistumisesta.

Pyyntö osallistua tutkimukseen

Pyydän teiltä lupaa tutkimuksen suorittamiseen järjestämässänne kilpailuissa. Toteutan opinnäytetyöni havainnoimalla kilpailuja sekä kilpailuissa toimivia vapaaehtoisia. Osallistun itse kilpailuihin vapaaehtoisena eikä teille järjestäjänä koidu tutkimuksesta vaivaa. Teillä on mahdollisuus tehdä kysymyksiä tutkimuksesta, kun olette perehtyneet tähän tiedotteeseen.

Vapaaehtoisuus

Tutkimukseen osallistuminen on täysin vapaaehtoista ja voitte keskeyttää tutkimuksen koska tahansa. Mikäli keskeytätte tutkimuksen tai peruutatte suostumuksen, keskeyttämiseen ja suostumuksen peruuttamiseen mennessä kerättyjä havaintoja voidaan käyttää osana tutkimusaineistoa.

Tutkimustuloksista tiedottaminen

Tutkimustuloksia ja kerättyä aineistoa käytetään ja hyödynnetään sellaisessa muodossa, jossa yksittäistä tutkittavaa ei voida tunnistaa. Kilpailuja järjestävää seuraa tai organisaatiota ei voida havainnoista tunnistaa, eikä kilpailuissa toimivia vapaaehtoisia tai toimihenkilöitä. Havaintoja käytetään aineistona opinnäytetyössä, joka on julkistamisen jälkeen kaikille julkinen asiakirja.

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Vuohimäen Ratsastuskoulu Oy.

TUTKIMUSTIEDOTE HAASTATELTAVALLE

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

TUTKIMUSTIEDOTE

1(2)

8.3.2023

TUTKIMUSTIEDOTE**Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen ratsastuskilpailujen järjestämisessä****Tutkimuksen tekijät**

Niina Salonen, liikunnanohjaajaopiskelija.

Xamk - Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Savonlinnan kampus, Savonniemenkatu 6, 57100 Savonlinna.

Yhteyshenkilö tutkimukseen liittyvissä kysymyksissä:

Anna-Kaisa Hokkanen, lehtori. Puh. +358 50 525 5553, anna-kaisa.hokkanen@xamk.fi

Tutkimuksen tarkoitus

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on kehittää ratsastuskilpailujen järjestämiseen liittyvää vapaaehtoistoimintaa. Opinnäytetyön tavoitteena on löytää keinoja, joilla vapaaehtoistoimintaa kilpailuja järjestävissä seuroissa ja organisaatioissa olisi mahdollista kehittää. Tarkoituksena on helpottaa kilpailunjärjestäjien työtä vapaaehtoisten motivoimiseksi ja toimintaan sitouttamiseksi sekä tätä kautta parantaa vapaaehtoisten kokemusta vapaaehtoistoimintaan osallistumisesta.

Pyyntö osallistua tutkimukseen

Pyydän sinua osallistumaan tähän tutkimukseen. Sinulla on mahdollisuus tehdä kysymyksiä tutkimuksesta, kun olet perehtynyt tähän tiedotteeseen ja tiedotteen liitteenä olevaan tietosuojaselosteeseen. Tämän jälkeen sinulta pyydetään suostumus tutkimukseen osallistumisesta.

Vapaaehtoisuus

Tutkimukseen osallistuminen on täysin vapaaehtoista ja voit keskeyttää tutkimuksen koska tahansa. Mikäli keskeytät tutkimuksen tai peruutat suostumuksen, keskeyttämiseen ja suostumuksen peruuttamiseen mennessä kerättyjä tietoja ja näytteitä voidaan käyttää osana tutkimusaineistoa.

Tutkimustuloksista tiedottaminen

Tutkimustuloksia ja kerättyä aineistoa käytetään ja hyödynnetään sellaisessa muodossa, jossa yksittäistä tutkittavaa ei voida tunnistaa. Haastattelua käytetään aineistona opinnäytetyössä, joka on julkistamisen jälkeen kaikille julkinen asiakirja.

Tutkittavan oikeudet**Henkilötietojen käsittelyperuste: Tutkittavan suostumus**

Oikeus saada pääsy tietoihin

Oikeus oikaista tietoja

Oikeus tietojen poistamiseen (tietosuoja-asetus sisältää tutkimustarkoitukseen liittyvän erityisen poikkeuksen tähän liittyen)

Oikeus rajoittaa tietojen käsittelyä

Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen (ei koske täysin manuaalista henkilötietojen käsittelyä)

Henkilötietojen käsittelyperuste: Käsittely on tarpeen yleistä etua koskevan tieteellisen tutkimuksen suorittamiseksi

Oikeus saada pääsy tietoihin

Oikeus oikaista tietoja

Oikeus rajoittaa tietojen käsittelyä

Oikeus vastustaa henkilötietojen käsittelyä

KAAKKOIS-SUOMEN AMMATTIKORKEAKOULU

PL 68, 50101 Mikkeli / Patteristonkatu 3 D

Puh: 040 655 0555 / kirjamo@xamk.fi

Y-tunnus: 2472908-2 / www.xamk.fi

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

TUTKIMUSTIEDOTE

2(2)

8.3.2023

LIITE: Tietosuojaseloste

TIETOSUOJAILMOITUS

1

Tietosuojailmoitus opinnäytetyössä

(Tietosuojalaki 2018/1050, EU:n yleinen tietosuoja-asetus 2016/679)

Pyydämme sinua osallistumaan Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (Xamk) opintoihin sisältyvään opinnäytetyöhön liittyvään tutkimukseen/selvitykseen tms.

Opinnäytetyöhön osallistuminen on täysin vapaaehtoista ja voit keskeyttää osallistumisesi koska tahansa. Mikäli keskeytät tutkimuksen tai peruutat suostumuksen, keskeyttämiseen ja suostumuksen peruuttamiseen mennessä kerättyjä tietoja voidaan käyttää osana tutkimusaineistoa.

Tässä tietosuojaselosteessa kuvataan, miten henkilötietojasi käsitellään opinnäytetyössä, mitä oikeuksia sinulla on ja miten voit vaikuttaa tietojesi käsittelyyn.

1. Opinnäytetyön rekisterinpitäjä

Tämän opinnäytetyön rekisterinpitäjä on

Niina Salonen

cnisa011@edu.xamk.fi

2. Opinnäytetyön suorittajat

Niina Salonen

3. Mihin tarkoitukseen henkilötietojani kerätään ja käsitellään?

Henkilötietoja ei kerätä. Haastattelusta ei käy ilmi haastateltavan henkilöllisyys.

4. Millä perusteella henkilötietojani käsitellään opinnäytetyössä?

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuoja-asetuksen (EU 679/2016 6.1 a) mukaisella perusteella:

- tutkittavan suostumus
- rekisterinpitäjän lakisääteisen veloitteen noudattaminen
- yleistä etua koskevan tehtävän suorittaminen (tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi tai aineiston arkistointi) rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttäminen
- rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen.

5. Opinnäytetyön aihe ja kesto

Opinnäytetyön aihe: Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen ratsastuskilpailujen järjestämisessä

Opinnäytetyön kesto: 1.1.2023-31.12.2023

6. Mitä tietoja minusta käsitellään?

A. Haastattelussa ilmi nousseita asioita, henkilötiedot eivät nouse esiin. Haastatteluaineistoa käytetään tutkimuksen materiaalina.

B. Kerätäänkö ja käsitelläänkö opinnäytetyössä arkaluonteisia tietoja?

Opinnäytetyössä ei kerätä ja käsitellä arkaluonteisia henkilötietoja.

TAI

Opinnäytetyössä käsitellään seuraavia arkaluonteisia henkilötietoja:

- Rotu tai etninen alkuperä
- Poliittiset mielipiteet
- Uskonnollinen tai filosofinen vakaumus
- Ammattiliiton jäsenyys
- Geneettiset tiedot
- Biometristen tietojen käsittely henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten
- Terveys
- Luonnollisen henkilön seksuaalinen käyttäytyminen tai suuntautuminen

Mikä on arkaluonteisten henkilötietojen käsittelyperuste?

- Tutkittavan/osallistujan suostumus
- Tieteellinen tai historiallinen tutkimus, tilastointi tai aineiston arkistointi
- Tutkittava/osallistuja on saattanut käsiteltävät arkaluonteiset tiedot julkiseksi
- Muu peruste (mikä?):

7. Mistä lähteistä tietoni kerätään?

Haastateltavalta itseltään.

8. Luovutetaanko henkilötietojani kolmansille osapuolille?

Rekisteristä ei luovuteta tietoja kolmansille osapuolille.

9. Käsitelläänkö tietojani EU:n tai ETA:n ulkopuolella?

Ei käsitellä.

Xamkissa käytetään tallennustilana pilvipalveluita (Teams ja OneDrive). Microsoft saattaa siirtää näihin palveluihin tallennettua tietoa tai niiden varmuuskopioita EU:n tai ETA-alueen ulkopuolelle. Microsoftin tietosuojalauseke on luettavissa osoitteesta: <https://privacy.microsoft.com/fi-FI/privacystatement>

10. Kuinka kauan henkilötietojani säilytetään?

Henkilötietoja ei kerätä. Haastattelu tallennetaan ja tallennetta säilytetään vuoden 2023 loppuun.

11. Miten henkilötietoni säilytetään ja suojataan?

Haastattelutallennetta säilytetään tietoturvallisesti XAMK:n palveluissa.

12. Miten voin käyttää tietosuoja-asetuksen mukaisia oikeuksiani?

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa, johon voi ottaa yhteyttä on: Niina Salonen, cnisa011@edu.xamk.fi

a) Suostumuksen peruuttaminen (tietosuoja-asetuksen 7 artikla)

Sinulla on oikeus peruuttaa antamasi suostumus, mikäli henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen. Suostumuksen peruuttaminen ei vaikuta suostumuksen perusteella ennen sen peruuttamista suoritettua käsittelyä lainmukaisuuteen.

b) Oikeus saada pääsy tietoihin (tietosuoja-asetuksen 15 artikla)

Sinulla on oikeus saada tieto siitä, käsitelläänkö henkilötietojasi ja mitä henkilötietojasi käsitellään. Voit myös halutessasi pyytää jäljennöksen käsiteltävistä henkilötiedoista.

c) Oikeus tietojen oikaisemiseen (tietosuoja-asetuksen 16 artikla)

Jos käsiteltävissä henkilötiedoissasi on epätarkkuuksia tai virheitä, sinulla on oikeus pyytää niiden oikaisua tai täydennystä.

d) Oikeus tietojen poistamiseen (tietosuoja-asetuksen 17 artikla)

Sinulla on oikeus vaatia henkilötietojesi poistamista tietyissä tapauksissa.

e) Oikeus käsittelyn rajoittamiseen (tietosuoja-asetuksen 18 artikla)

Sinulla on oikeus henkilötietojesi käsittelyn rajoittamiseen tietyissä tilanteissa kuten, jos kiistät henkilötietojesi paikkansapitävyyden.

f) Vastustamisoikeus (tietosuoja-asetuksen 21 artikla)

Sinulla on oikeus vastustaa henkilötietojesi käsittelyä, jos käsittely perustuu yleiseen etuun tai oikeutettuun etuun. Tällöin ammattikorkeakoulu ei voi käsitellä henkilötietojasi, paitsi jos se voi osoittaa, että käsittelyyn on olemassa huomattavan tärkeä ja perusteltu syy, joka syrjäyttää oikeutesi.

Oikeuksista poikkeaminen

Tässä kuvatuista oikeuksista saatetaan tietyissä yksittäistapauksissa poiketa tietosuoja-asetuksessa ja Suomen tietosuojalaissa säädetyillä perusteilla siltä osin, kuin oikeudet estävät

tieteellisen tai historiallisen tutkimustarkoituksen tai tilastollisen tarkoituksen saavuttamisen tai vaikeuttavat sitä suuresti. Tarvetta poiketa oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus erityisesti vakinaisen asuin- tai työpaikkasi sijainnin mukaiselle valvontaviranomaiselle, mikäli katsot, että henkilötietojen käsittelyssä rikotaan EU:n yleistä tietosuojaa-asetusta (EU) 2016/679. Suomessa valvontaviranomainen on tietosuojavaltuutettu.

13. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Xamkin tietosuojavastaava on Markus Häkkinen. Häneen saa yhteyden sähköpostiosoitteesta tietosuojavastaava@xamk.fi

SUOSTUMUSLOMAKE

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

SUOSTUMUS TUTKIMUKSEEN OSALLISTUMISESTA

8.3.2023

SUOSTUMUS TUTKIMUKSEEN OSALLISTUMISESTA

Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen ratsastuskilpailujen järjestämisessä

Savonlinna, Niina Salonen

Olen lukenut ja ymmärtänyt saamani tutkimustiedotteen ja tietosuojaselosteen.

Tiedotteesta olen saanut riittävän selvityksen tutkimuksesta ja tietosuojailmoituksesta tarkemman kuvauksen tutkimuksen yhteydessä suoritettavasta haastattelusta, haastattelunauhoitteen käsittelystä ja luovuttamisesta. Ymmärrän, että tietojani käsitellään luottamuksellisesti. Minulla on ollut mahdollisuus esittää kysymyksiä ja olen saanut riittävän vastauksen kaikkiin tutkimusta koskeviin kysymyksiini.

Minulla on ollut riittävästi aikaa harkita osallistumistani tutkimukseen. Olen saanut riittävät tiedot oikeuksistani, tutkimuksen tarkoituksesta ja sen toteutuksesta sekä tutkimuksen hyödyistä ja riskeistä. Minua ei ole painostettu eikä houkuteltu osallistumaan tutkimukseen.

Ymmärrän, että osallistumiseni on vapaaehtoista ja että voin peruuttaa tämän suostumukseni koska tahansa syytä ilmoittamatta. Olen tietoinen siitä, että mikäli keskeytän tutkimuksen tai peruutan suostumukseni, minusta keskeyttämiseen ja suostumuksen peruuttamiseen mennessä kerättyjä tietoja ja näytteitä voidaan käyttää osana tutkimusaineistoa.

Allekirjoituksellani vahvistan, että annan suostumukseni haastatteluni käsittelyyn ja tutkimukseen osallistumiseen.

Päiväys ja paikka

Tutkittavan allekirjoitus

Tutkittavan nimenselvennös

Tutkijalle. Alkuperäinen allekirjoitettu tutkittavan suostumus sekä kopio tutkimustiedotteesta jäävät tutkijan arkistoon. Tutkimustiedote ja kopio allekirjoitetusta suostumuksesta annetaan tutkittavalle.

Mikäli tutkimuksen kohteena on alaikäinen, mutta henkilötietoja ei kerätä, vanhemmille tai sosiaalityöntekijöille tms. annetaan tutkimustiedote sekä pyydetään suostumus tutkimukseen osallistumisesta, mutta tietosuojailmoitusta ei ole välttämätöntä tehdä.

KAAKKOIS-SUOMEN AMMATTIKORKEAKOULU

PL 68, 50101 Mikkeli / Patteristonkatu 3 D
Puh: 040 655 0555 / kirjaamo@xamk.fi
Y-tunnus: 2472908-2 / www.xamk.fi